

Vitenskapelig publisering ved HVL 2019

Av Eli Heldaas Seland og Lise Vik-Haugen

© Eli Heldaas Seland, Lise Vik-Haugen

Biblioteket

Høgskulen på Vestlandet
2020

HVL-rapport frå Høgskulen på Vestlandet nr. 4-2020.

ISSN 2535-8103

ISBN 978-82-93677-17-8

Utgjeingar i serien vert publiserte under Creative Commons 4.0. og kan fritt distribuerast, remixast osv. så sant opphavspersonane vert krediterte etter opphavsrettslege reglar.
<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

VITENSKAPELIG PUBLISERING VED HVL 2019

HVL Biblioteket

Mai 2020

Eli Heldaas Seland

Lise Vik-Haugen

Innhold

1	Oversikt over figurer og tabeller	1
2	Sammendrag	2
3	Sammenligning mellom institusjoner.....	3
3.1	Statlige høgskoler	3
3.2	Alle UH-institusjoner	3
3.3	Poeng per UFF-årsverk	7
3.4	Poeng per førstestilling	10
3.5	Nivå 2-andel.....	11
4	HVL-tall, fordelt på fakultet	12
4.1	HVL samlet.....	14
4.2	Fakultet for lærarutdanning, kultur og idrett.....	15
4.3	Fakultet for helse- og sosialvitenskap	15
4.4	Fakultet for ingeniør- og naturvitenskap.....	16
4.5	Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap.....	16
4.6	Poeng per årsverk.....	17
5	Poeng, antall publikasjoner, nivå 2-andel og publikasjonstyper per institutt.....	18
5.1	Fakultet for lærarutdanning, kultur og idrett.....	18
5.2	Fakultet for helse- og sosialvitenskap	22
5.3	Fakultet for ingeniør- og naturvitenskap.....	25
5.4	Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap.....	29
6	Publiserende forfattere 2015-2019.....	32
6.1	Antall og andel publiserende forfattere.....	33
6.2	Kjønnsfordeling	34
7	Sampublisering	36
7.1	Internasjonalt samforfatterskap - Publikasjoner og poeng HVL	38
7.2	Internasjonalt samforfatterskap per fakultet.....	39
7.3	Samarbeidsland	40
7.4	Internasjonal sampublisering per institusjon.....	41
7.5	Samarbeidsland og samarbeidende institusjoner fordelt på fakultet.....	43
8	Åpen tilgang.....	46

1 Oversikt over figurer og tabeller

Figur 1 Poeng statlige høgskoler 2019 - relativ fordeling. Kilde: DBH.....	3
Figur 2 Poeng per institusjon med mer enn 200 poeng 2019. Kilde: DBH.....	4
Figur 3 Poengutvikling for institusjoner med 200+ poeng 2015-2019. Kilde: Cristin.....	5
Figur 4 Poengutvikling for institusjoner med 200-1300 poeng, 2015-2019. Kilde: Cristin.....	6
Figur 5 Poeng per UFF-årsverk alle institusjoner 2019. Kilde: DBH.....	7
Figur 6 Poeng per UFF-årsverk, statlige høgskoler og nyeste universitet, 2015-2019. Kilde: DBH.....	9
Figur 7 Poeng per førstestilling alle institusjoner 2019. Kilde: DBH.....	10
Figur 8 Nivå 2-andel alle institusjoner, oppgitt i %, 2019. Kilde: DBH.....	11
Figur 9 Poeng per fakultet – relativ fordeling 2019. Kilde: Cristin.....	12
Figur 10 Poeng per fakultet, 2015-2019. Kilde: Cristin.....	13
Figur 11 Antall publikasjoner per fakultet, 2015-2019. Kilde: Cristin.....	13
Figur 12 Antall NVI-publikasjoner og publikasjonspoeng for hele HVL 2015-2019. Kilde: DBH.....	14
Figur 13 Antall NVI-publikasjoner og publikasjonspoeng for FLKI 2015-2019. Kilde: Cristin.....	15
Figur 14 Antall NVI-publikasjoner og publikasjonspoeng for FHS 2015-2019. Kilde: Cristin.....	15
Figur 15 Antall NVI-publikasjoner og publikasjonspoeng for FIN 2015-2019. Kilde: Cristin.....	16
Figur 16 Antall NVI-publikasjoner og publikasjonspoeng for FØS 2015-2019. Kilde: Cristin.....	16
Figur 17 Poeng per UFF-årsverk og førstestilling per fakultet, og for HVL samlet, 2019. Kilde: DBH...	17
Figur 18 Poeng og antall publikasjoner FLKI 2019. Kilde: Cristin.....	19
Figur 19 Poeng per UFF-årsverk og førstestilling FLKI 2019. Kilde: DBH.....	19
Figur 20 Nivå 2-andel FLKI 2019. Kilde: Cristin.....	20
Figur 21 Publikasjonstyper FLKI 2019. Kilde: Cristin.....	20
Figur 22 Poengutvikling per institutt FLKI 2015-2019. Kilde: Cristin.....	21
Figur 23 Poeng og antall publikasjoner FHS 2019. Kilde: Cristin.....	22
Figur 24 Poeng per UFF-årsverk og førstestilling FHS 2019. Kilde: DBH.....	22
Figur 25 Nivå 2-andel FHS 2019. Kilde: Cristin.....	23
Figur 26 Publikasjonstyper FSH 2019. Kilde: Cristin.....	24
Figur 27 Poengutvikling per institutt FHS 2015-2019. Kilde: Cristin.....	24
Figur 28 Poeng og antall publikasjoner FIN 2019. Kilde: Cristin.....	25
Figur 29 Poeng per UFF-årsverk og førstestilling FIN 2019. Kilde: DBH.....	26
Figur 30 Nivå 2-andel FIN 2019. Kilde: Cristin.....	27
Figur 31 Publikasjonstyper FIN 2019. Kilde: Cristin.....	27
Figur 32 Poengutvikling per institutt FIN 2015-2019. Kilde: Cristin.....	28
Figur 33 Poeng og antall publikasjoner FØS 2019. Kilde: Cristin.....	29
Figur 34 Poeng per UFF-årsverk og førstestilling FØS 2019. Kilde: DBH.....	29
Figur 35 Nivå 2-andel FØS 2019.	30
Figur 36 Publikasjonstyper FØS 2019. Kilde: Cristin.....	31
Figur 37 Poengutvikling per institutt FØS 2015-2019. Kilde: Cristin.....	31
Figur 38 UFF-årsverk og publiserende forfattere HVL 2015-2019. Kilde: DBH og Cristin.....	32
Figur 39 Antall og andel publiserende forfattere - 2015-2019. Kilde: Cristin.....	33
Figur 40 Publiserende forfattere fordelt på stillingstype. Kilde: Cristin.....	34
Figur 41 Poeng kvinner og menn 2017-2019. Kilde: DBH.....	34
Figur 42 Poeng kvinner og menn per fakultet 2019. Kilde: DBH.....	35
Figur 43 Andel av poeng og UFF-årsverk kvinner per fakultet 2019. Kilde: DBH.....	35
Figur 44 Antall sampublikasjoner per institusjon i Norge. Kilde: Cristin.....	37

Figur 45 Publikasjoner med og uten internasjonalt samforfatterskap HVL 2015-2019. Kilde: Cristin.	38
Figur 46 Poeng med og uten internasjonalt samforfatterskap HVL 2015-2019. Kilde: Cristin.	38
Figur 47 Publikasjoner og poeng med internasjonalt samforfatterskap. Kilde: Cristin.	39
Figur 48 Landene HVLS forfattere har publisert sammen med forskere fra i 2019. Hentet fra Cristin.	40
Figur 49 Antall sampublikasjoner og sampubliserende institusjoner per land. Kilde: Cristin.	40
Figur 50 Antall sampublikasjoner per utenlandsk institusjon (10 eller flere). Kilde: Cristin.	42
Figur 51 Land med flest sampublikasjoner per fakultet. Kilde: Cristin.	43
Figur 52 Land med flest sampublikasjoner - FIN. Kilde: Cristin.	44
Figur 53 Sampublikasjoner per institusjon fordelt på fakultet. Kilde: Cristin.	45
Figur 54 Andel publikasjoner med åpen tilgang HVL 2011-2019. Hentet fra Cristin.	47
Figur 55 Prosentfordeling åpen tilgang 10 største institusjoner 2019. Kilde: Cristin.	48
Figur 56 Åpen tilgang i UH-sektoren 2019. Hentet fra DIKU.	49
Tabell 1 Publiseringspoeng og antall publikasjoner per fakultet* 2019, endring fra 2018 i parentes.	12
Tabell 2 Årsverk og publiserende personer FLKI 2019. Kilde: DBH og Cristin.	19
Tabell 3 Årsverk og publiserende personer FHS 2019. Kilde: DBH og Cristin.	23
Tabell 4 Årsverk og publiserende personer FIN 2019. Kilde: DBH og Cristin.	26
Tabell 5 Årsverk og publiserende personer FØS 2019. Kilde: DBH og Cristin.	30
Tabell 6 Publisering forfattere per år og samla 2015-2019. Kilde: Cristin.	33
Tabell 7 Status åpen tilgang HVL 2019. Kilde: DIKU.	50

2 Sammendrag

HVL rapporterte inn 848 vitenskapelige publikasjoner, og oppnådde 725 poeng i 2019. Det var en økning fra 2018 på 20 % i både publikasjoner (144) og poeng (122,5). Det er en større endring enn vi har hatt de siste årene. I 2018 hadde vi en økning på 6% i antall publikasjoner og 5% i poeng sammenlignet med året før, mens i 2017 var økningen på 15 % i antall publikasjoner og 17% i poeng.

De 848 publikasjonene til HVL fordeler seg som følger: 698 periodikaartikler, 145 antologikapitler, og 5 monografier. Av disse var 695 på nivå 1, 153 på nivå 2.

Nivå 2-andelen, som DBH regner den ut (per forfatterandel), var 15,3% i 2019, omtrent lik som i 2018 da den var 15,5%.

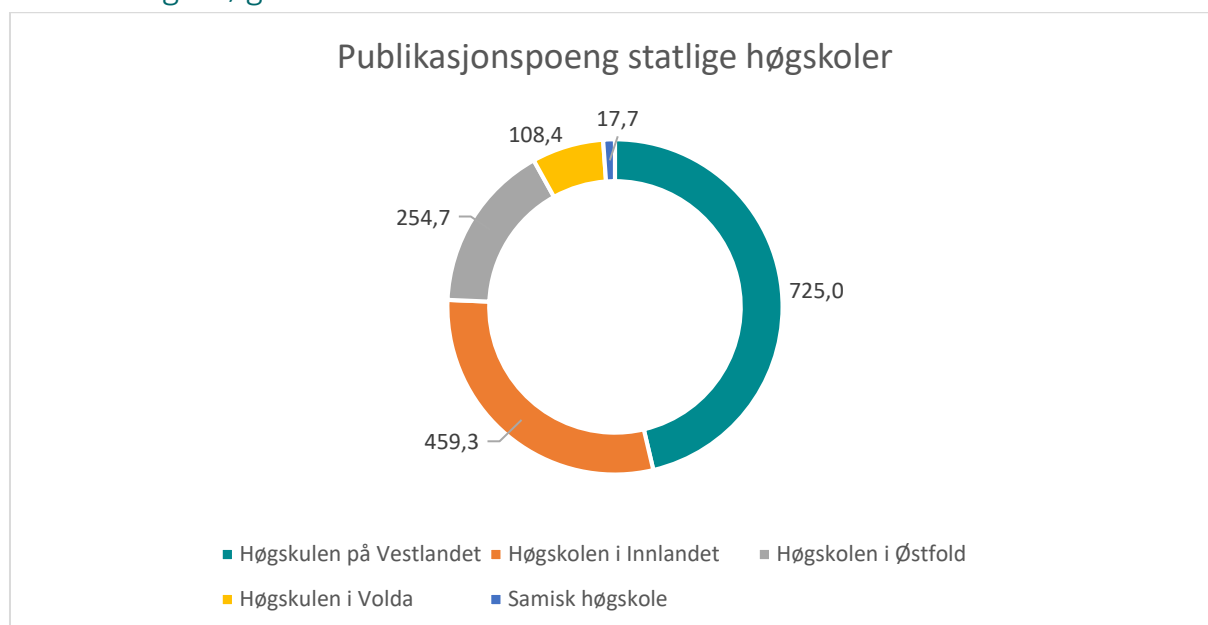
Alle fakulteter har hatt økning i både antall publikasjoner og poeng, og som i fjor var den størst på Fakultet for ingeniør- og naturvitenskap, der de hadde 87 flere publikasjoner og 51,4 flere poeng enn året før. Det utgjør henholdsvis 38 og 27%. Nest størst var økningen på Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap (henholdsvis 28 og 23%), deretter Fakultet for lærarutdanning, kultur og idrett (15 og 19%) og Fakultet for helse- og sosialfag (3 og 13%).

Når det gjelder målet poeng per UFF-årsverk økte HVL med 20%, fra 0,54 i 2018 til 0,65 i 2019. Det er svært nær snittet for de statlige høyskolene (0,66). Vi hadde 1120,65 UFF-årsverk, og 594 publiserende forfattere. De forfatterne som publiserte oppnådde i snitt 1,2 poeng hver. Det er det samme som i 2018.

Det var økning både i publisering med internasjonalt samforfatterskap og i åpen tilgang sammenlignet med 2018.

3 Sammenligning mellom institusjoner

3.1 Statlige høyskoler

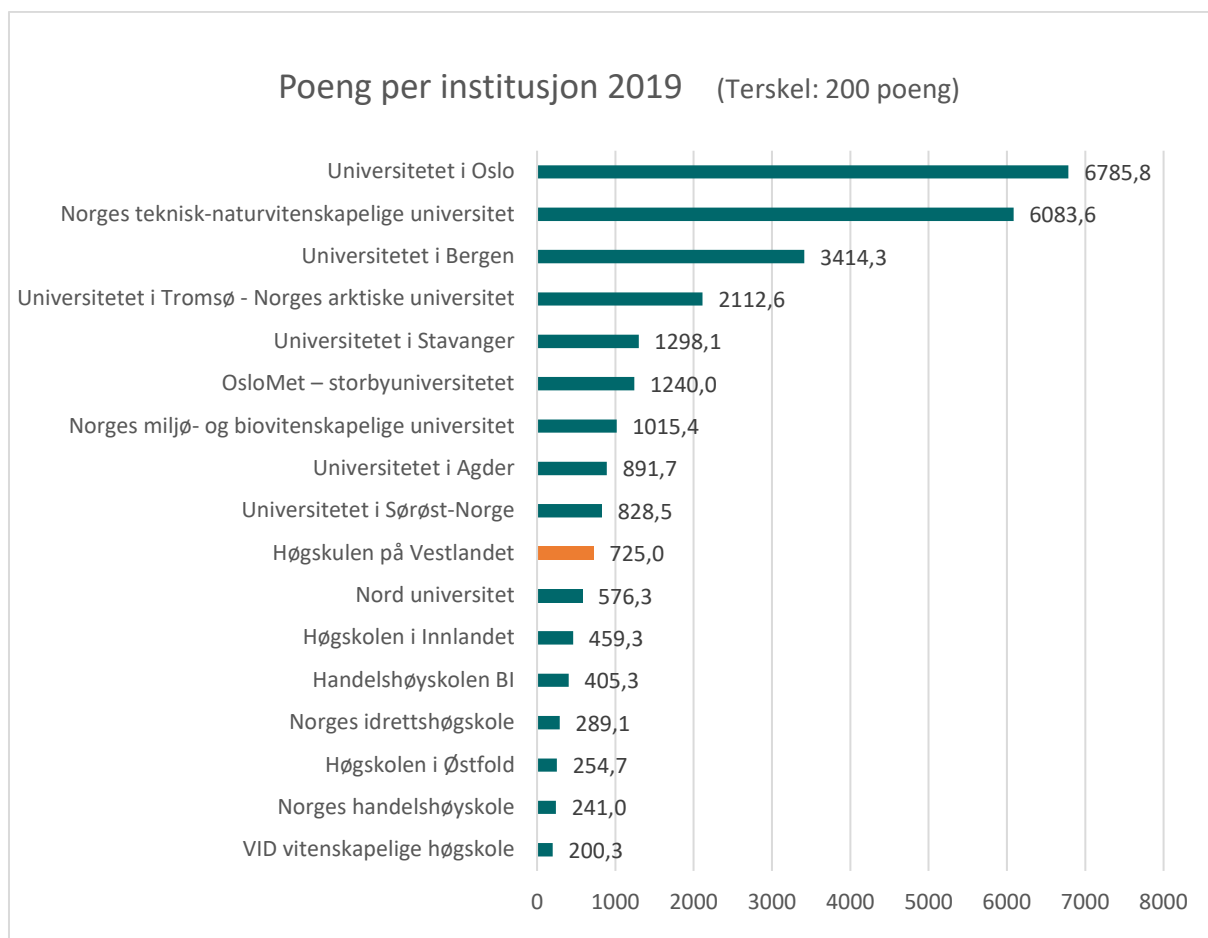
Figur 1 Poeng statlige høyskoler 2019 - relativ fordeling. Kilde: DBH.

Figur 1 viser at HVLs 725 poeng utgjorde nesten halvparten (46%) av poengene tjent av statlige høyskoler i 2019. Fordelingen disse høyskolene imellom har så å si ikke endret seg fra året før.

3.2 Alle UH-institusjoner

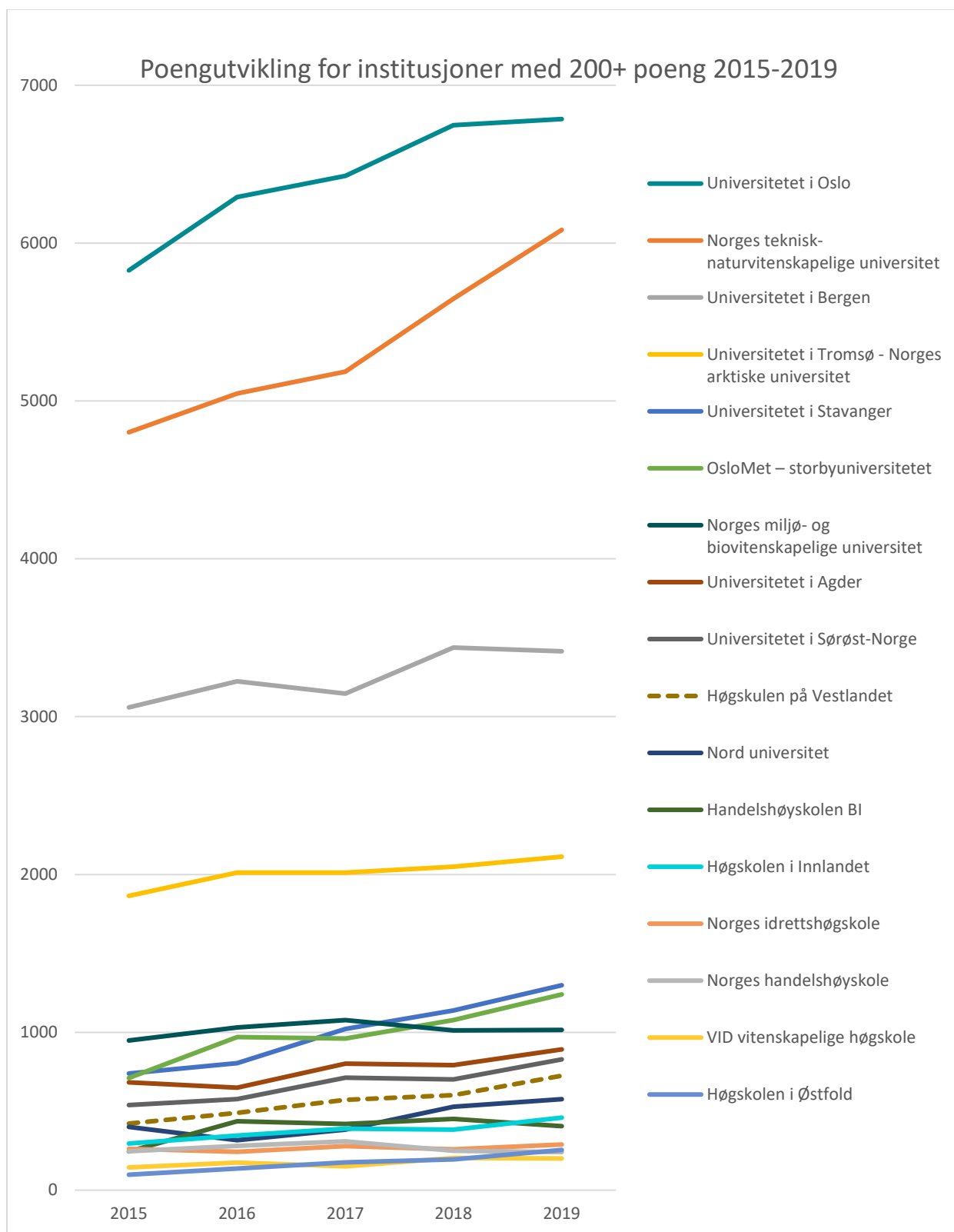
Blant de 32 institusjonene i UH-sektoren som har innrapporterte publikasjoner for 2019 lå HVL på 9. plass når det gjelder antall publikasjoner, på 10. plass når det gjelder antall poeng. Ser vi på poeng, hadde vi ni universiteter foran oss og ett bak (Nord Universitet, med 633 publikasjoner og 576,3 poeng). Ser vi på antall publikasjoner, hadde vi i tillegg Universitetet i Agder, med 810 publikasjoner, bak oss. Vi var størst blant høyskolene både talt i poeng og antall publikasjoner. Målt i økning av antall publikasjoner og publikasjonspoeng siden 2018 var vi på andreplass blant alle offentlige UH-institusjoner, kun slått av Høgskolen i Østfold

Figur 2 viser poeng for institusjoner som i 2019 oppnådde mer enn 200 poeng. Det er 17 stykker.

Figur 2 Poeng per institusjon med mer enn 200 poeng 2019. Kilde: DBH.

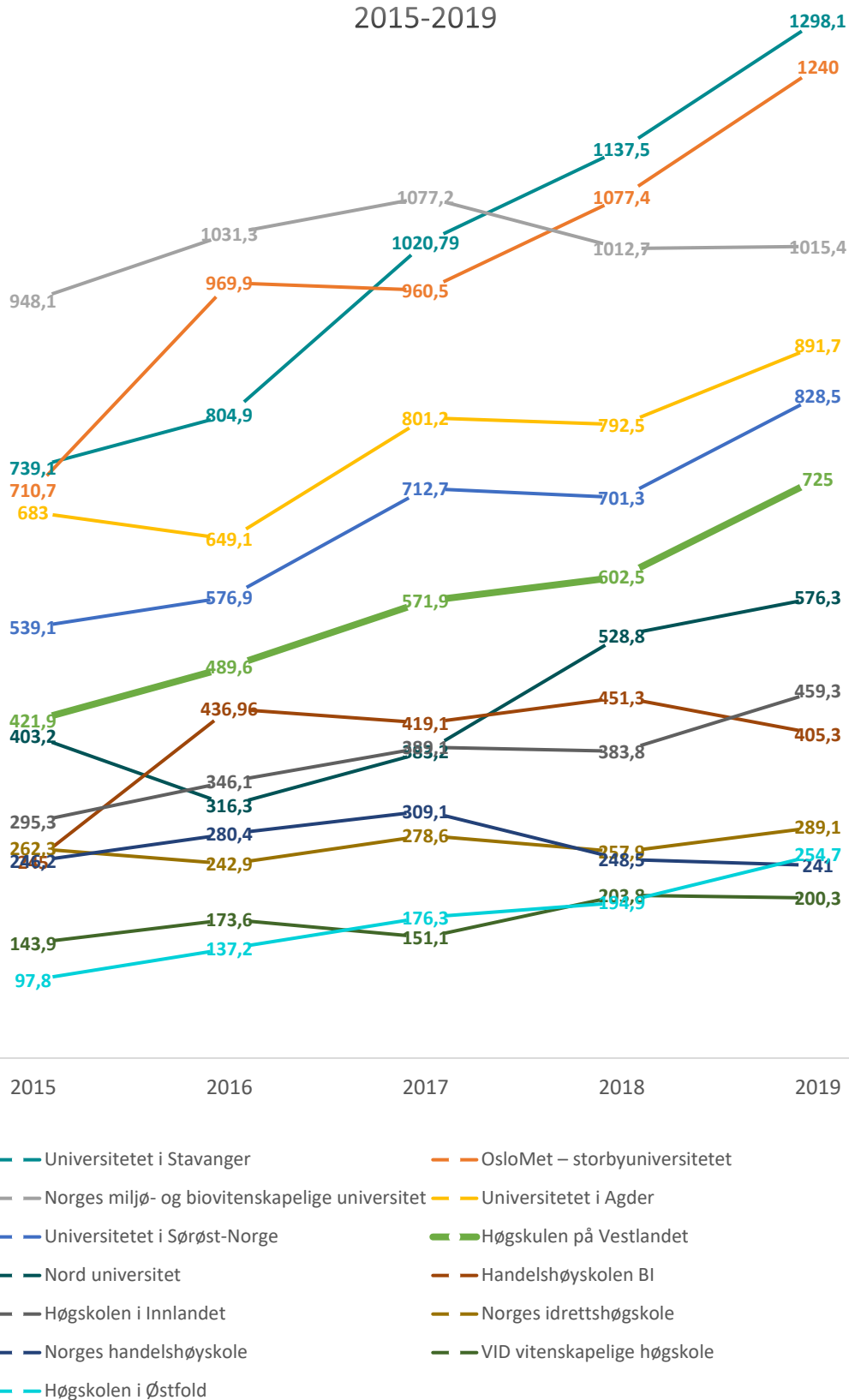
Figur 3 og 4 viser utviklingen over tid siden 2015 for de samme institusjonene. Her kan det være unøyaktigheter på grunn av alle fusjonene som er gjennomført i perioden. De fire gamle universitetene (BOTT) skiller seg tydelig fra de andre, derfor vises institusjonene med mellom 200 og 1300 poeng i en egen figur (4). Fargene endrer seg med antallet og utvalget av institusjoner, men HVL er alltid markert slik at den skal være lett å se.

Figur 3 Poengutvikling for institusjoner med 200+ poeng 2015-2019. Kilde: Cristin.

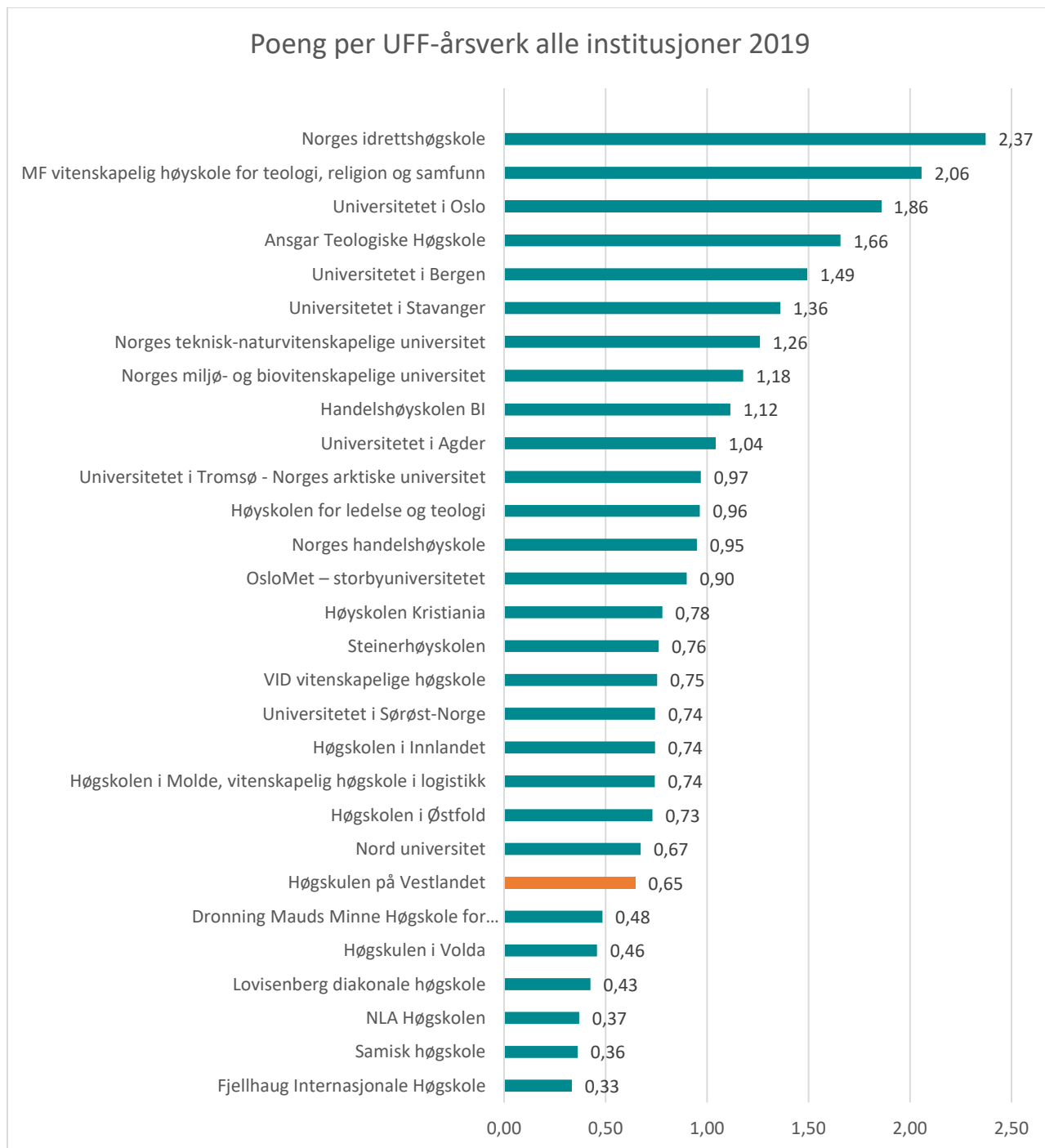
Sammenlignet med tilsvarende figur fra 2018 så har Høgskolen i Østfold kommet med og lagt seg nederst. Rekkefølgen øverst på lista er den samme. NTNU hadde den mest positive utviklingen blant BOTT-institusjonene fra 2018 til 2019, mens Universitetet i Bergen gikk litt ned.

Poengutvikling for institusjoner med 200-1300 poeng, 2015-2019

Figur 4 Poengutvikling for institusjoner med 200-1300 poeng, 2015-2019. Kilde: Cristin.

3.3 Poeng per UFF-årsverk

Figur 5 Poeng per UFF-årsverk alle institusjoner 2019. Kilde: DBH.

Når det gjelder poeng per UFF-årsverk¹, lå vi på 23. plass av de 29 som telles i sektoren og som har rapportert inn publikasjoner. I 2018 lå vi på 24. plass av 30. I 2019 lå Høgskolen i Innlandet (0,74) og Høgskolen i Østfold (0,73) foran oss, mens Høgskulen i Volda (0,46) og Samisk høgskole (0,36) lå bak

¹ UFF-årsverk inkluderer høgskolelærer, høgskolelektor, universitetslektor, amanuensis, førsteamanuensis, høgskoledosent, professor, stipendiat, forsker, forskningssjef, førstelektor, postdoktor, undervisningsdosent, dosent, professor II, førsteamanuensis II, universitetslektor II. Se [DBH](#) for stillingskoder.

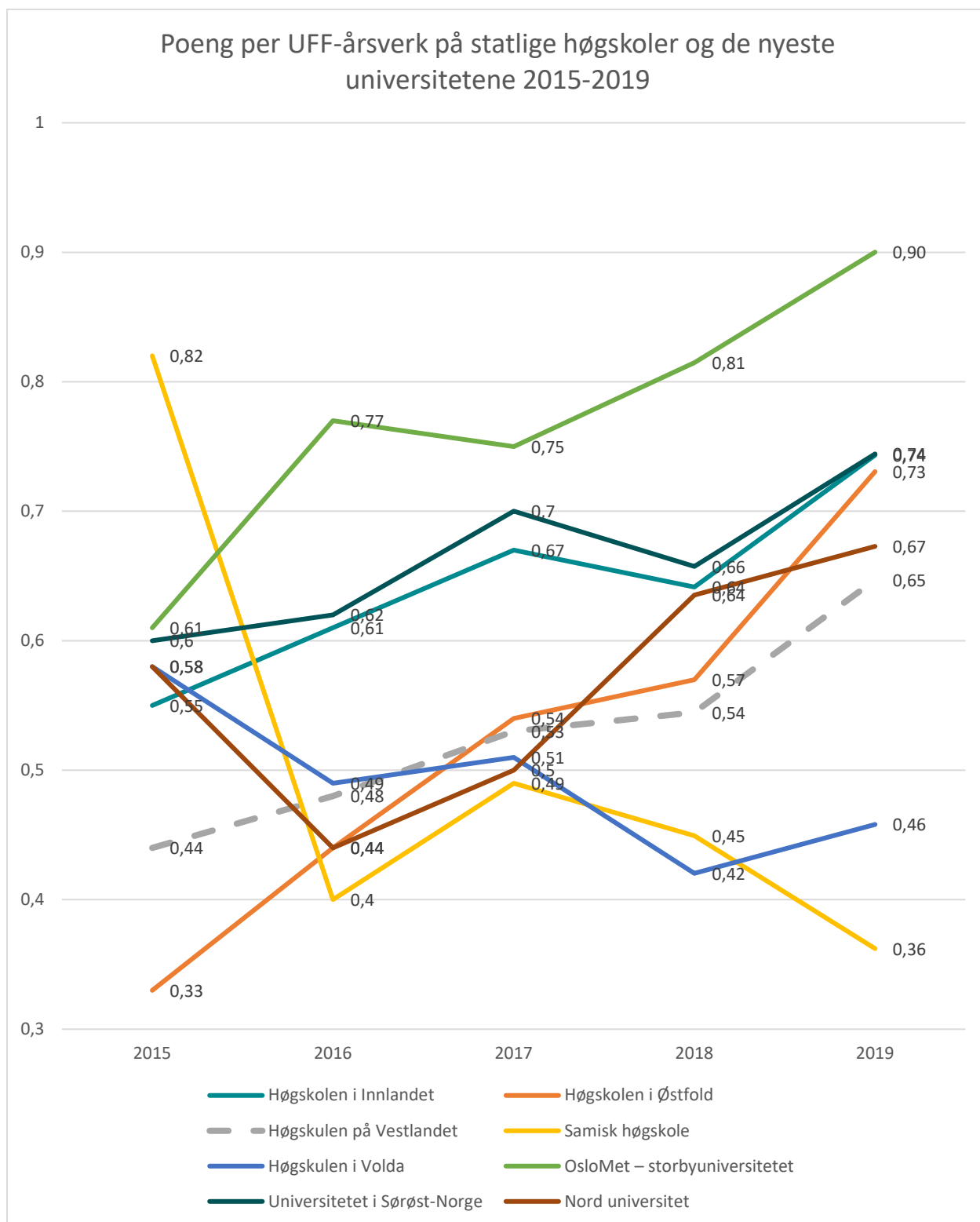
oss, sammen med de private høyskolene Dronning Mauds Minne, Lovisenberg diakonale høyskole, NLA høyskolen og Fjellhaug internasjonale høyskole. Med 0,65 poeng lå vi omtrent på snittet for de statlige høyskolene, som var på 0,66.

I [Overordna verksemdplan for HVL 2020](#) er publisering en del av Strategiområde 2: Forsking, utviklingsarbeid og innovasjon. Utdrag av tabellen på side 9 som viser måltallene for HVL for 2020, følger nedenfor. Denne viser at vi med 0,65 poeng i 2019 allerede har nådd ambisjonen for 2020:

	Resultat		Ambisjon
	2018	2019	2020
Nasjonale styringsparameter:			
Antall publikasjonspoeng per faglig årsverk	0,54		0,65

Det samme dokumentet viser at ambisjonen for 2025 er 1 poeng per faglig årsverk ([side 10](#)).

Universitetenes snitt i 2019 var 1,28. De nyere universitetene trakk en del ned, men lå likevel et stykke foran oss, med unntak av Nord Universitet, som med 0,67 poeng bare var 0,02 poeng foran HVL. Figur 6 nedenfor viser utviklingen i poeng per UFF-årsverk for utvalgte institusjoner siden 2015.

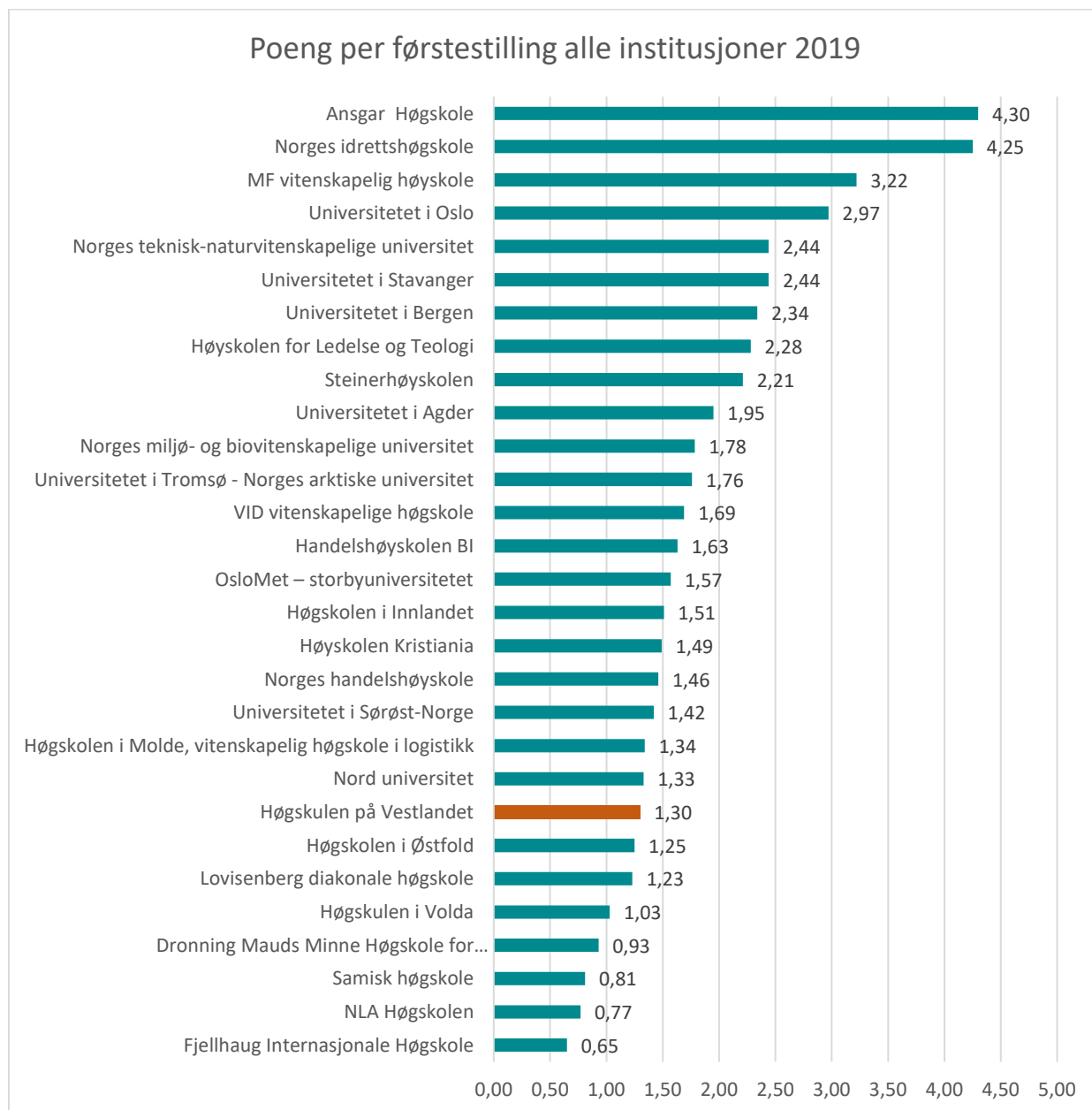

Figur 6 Poeng per UFF-årsverk, statlige høyskoler og nyeste universitet, 2015-2019. Kilde: DBH.

Vi ser at mange, spesielt de minste institusjonene, får store utslag fra år til år på denne indikatoren. Det kan skyldes at noen svært produktive forskere bytter jobb, «opphopning» av publikasjoner og dermed poeng, eller andre forhold. Vi ser at HVLs kurve stiger bratt fra 2018 til 2019, men dette gjelder også flertallet av de andre institusjonene

3.4 Poeng per førstestilling

Når det gjelder poeng per førstestilling², er situasjonen og den relative fordelingen nokså lik. Her er HVL med 1,30 poeng nummer 22, med stort sett de samme, små høyskolene på plassene bak. Også Høgskolen i Østfold er med 1,25 poeng bak oss her.

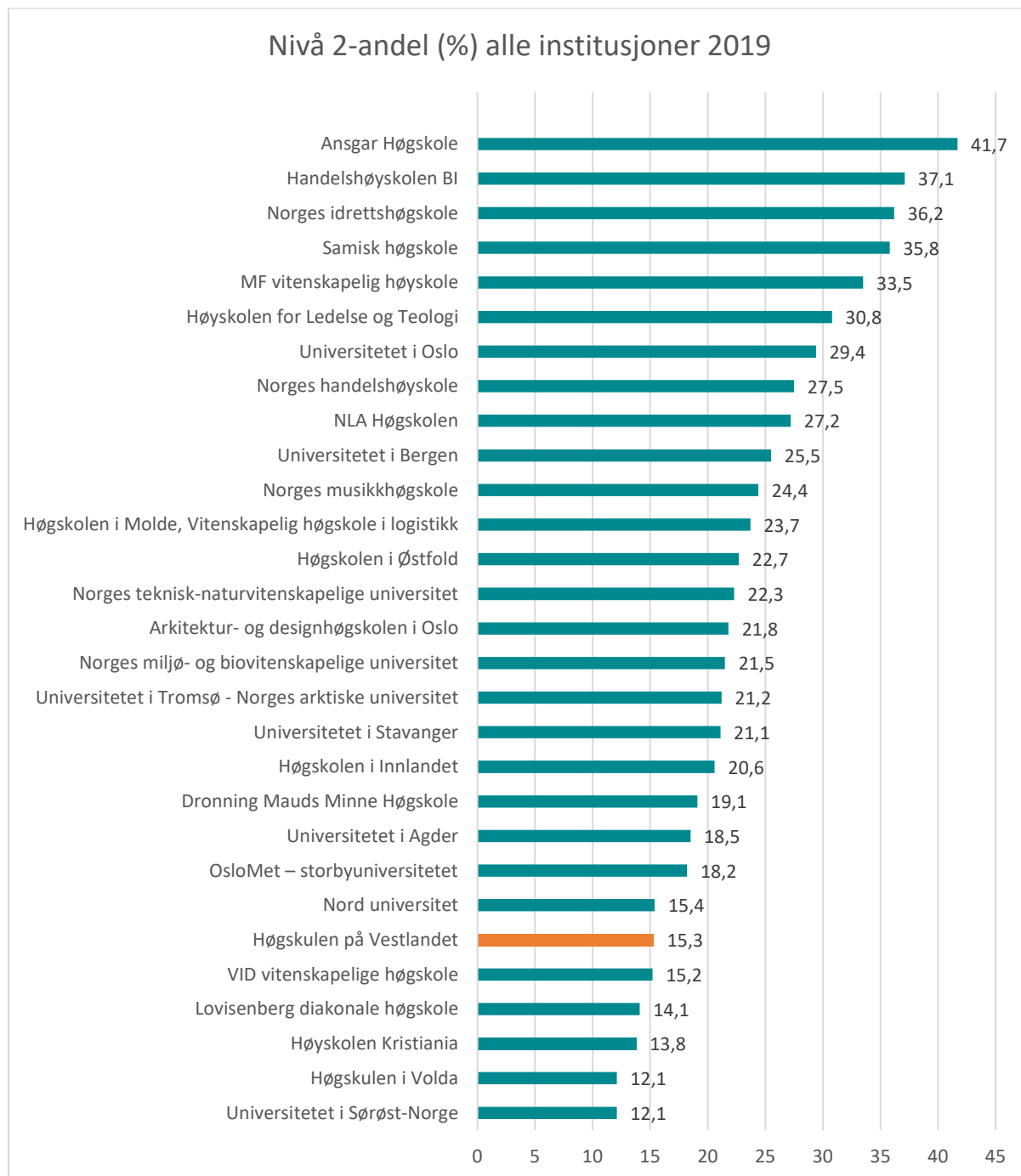

Figur 7 Poeng per førstestilling alle institusjoner 2019. Kilde: DBH.

² Førstestillinger inkluderer førsteamanuensis, høgskoledosent, forsker, forskningssjef, førstelektor, postdoktor, professor, undervisningsdosent, dosent, professor II og førsteamanuensis II. Se [DBH](#) for stillingskoder.

3.5 Nivå 2-andel

Prosentfordeling for kvalitetsnivå er regnet ut på bakgrunn av forfatterandeler, ikke publiseringspoeng. Årsaken til dette er at publiseringspoeng allerede er vektet i forhold til kvalitetsnivå, mens forfatterandelene er nøytrale i så måte.

Figur 8 Nivå 2-andel alle institusjoner, oppgitt i %, 2019. Kilde: DBH.

Med en nivå 2-andel på 15,3% var HVL nummer 24 av samtlige 29 institusjoner som har rapportert inn nivå 2-publikasjoner. Det var noe under snittet for statlige høyskoler, som var 18,1%. I 2018 var snittet for statlige høyskoler 16,5%, og HVL hadde da en nivå 2-andel på 15,5%. I 2019 lå Samisk høgskole (35,8%), Høgskolen i Østfold (22,7%) og Høgskolen i Innlandet (20,6%) foran oss, mens Høgskulen i Volda lå bak oss med sine 12,1%. Det er viktig å være klar over at på små institusjoner gir noen få

publikasjoner store utslag. Som eksempel kan vi se på Ansgar høgskole, som topper både lista over publiseringspoeng per førstestilling og lista over nivå 2-andel. Denne høgskolen har rapportert inn kun 14 publikasjoner totalt, 8 på nivå 1 og 6 på nivå 2.

Snittet for universitetene var 23,2%. UiO lå høyest med 29,4%, deretter kom UiB med 25,5%. Nord universitet lå rett over oss med 15,4%, mens USN hadde en noe lavere andel enn oss med 12,1%.

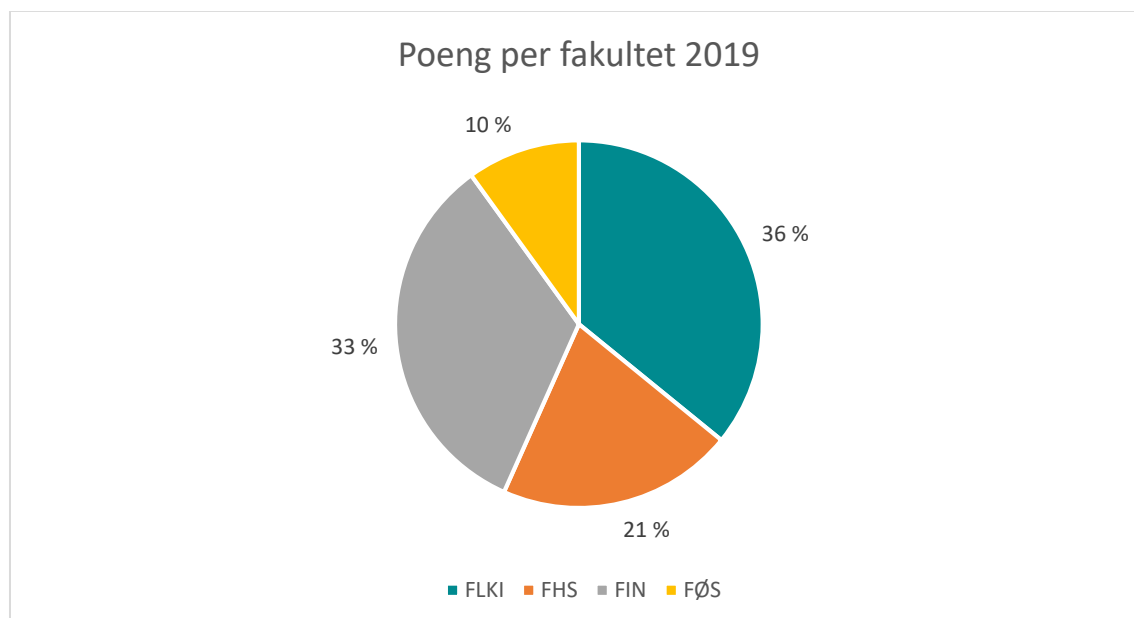
4 HVL-tall, fordelt på fakultet

Tabell 1 Publiseringspoeng og antall publikasjoner per fakultet* 2019, endring fra 2018 i parentes.

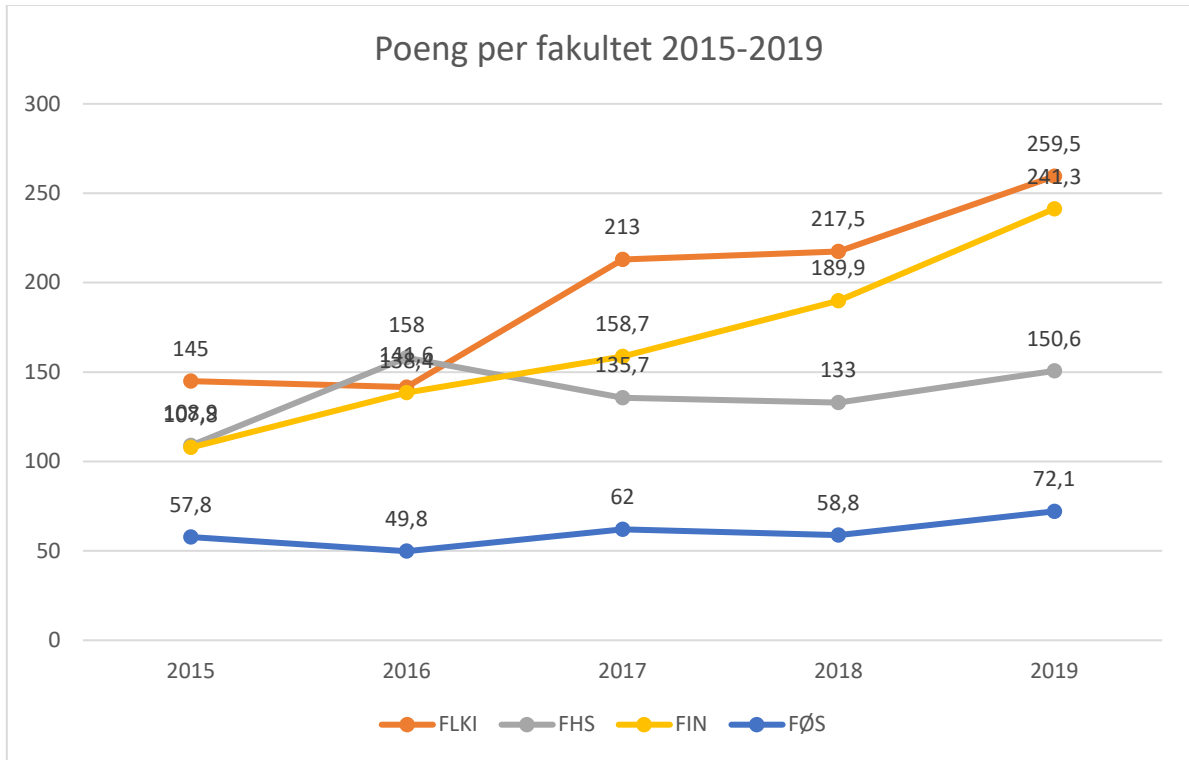
FLKI		FHS		FIN		FØS	
Antall	Poeng	Antall	Poeng	Antall	Poeng	Antall	Poeng
259	259,5	189	150,6	319	241,3	92	72,1
(+33)	(+42)	(+5)	(+17,6)	(+87)	(+51,4)	(+20)	(+13,3)
15%	19%	3%	13%	38%	27%	28%	23%

*Noen publikasjoner har forfattere fra flere fakulteter, derfor er summen av de enkelte fakultetenes publikasjoner høyere enn tallet for HVL totalt. Dessuten har fellesadministrasjonen (biblioteket) tre publikasjoner.

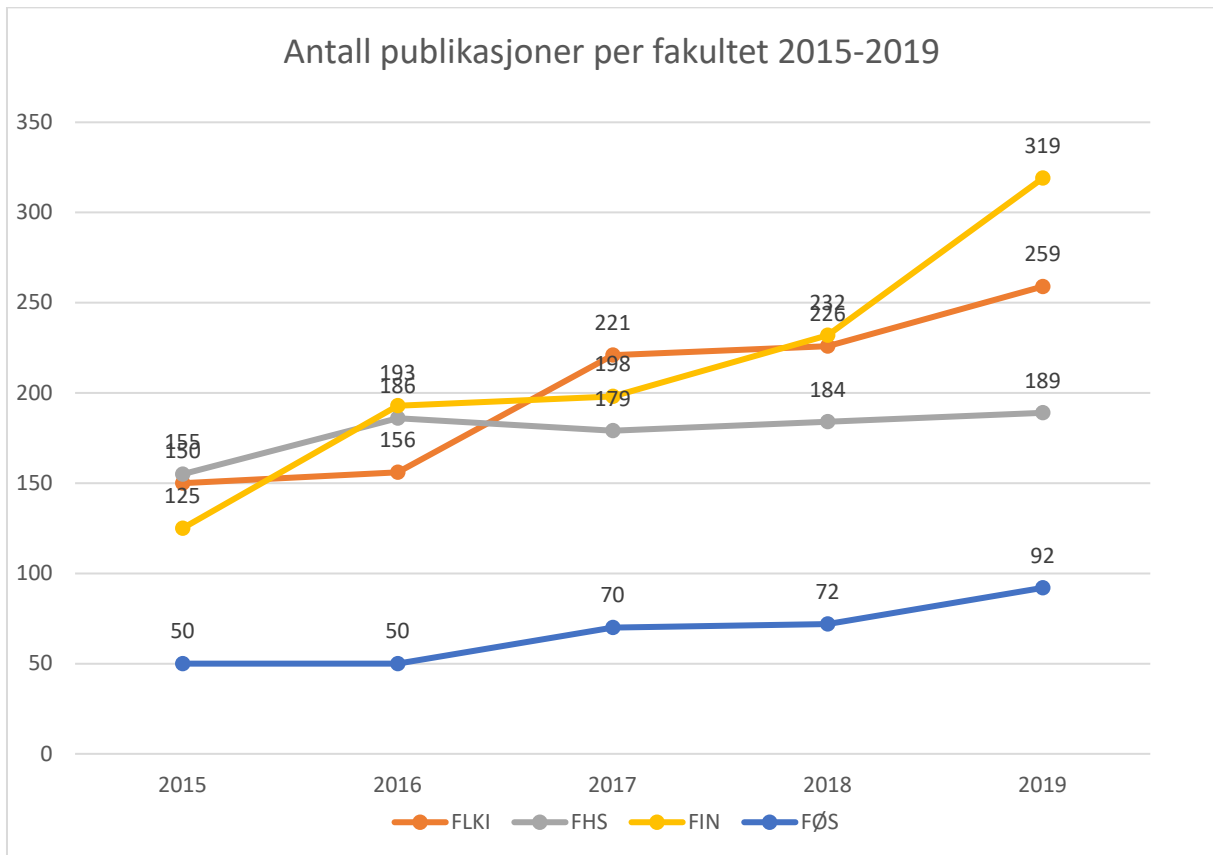
Alle fakulteter hadde økning i antall publikasjoner og poeng fra 2018 til 2019, og klart størst var den på FIN, som hadde 87 flere publikasjoner og 51,4 flere poeng enn året før. Om vi ser på absolutte tall, kom FLKI som en god nummer to med en økning på 33 publikasjoner og 42 poeng. Ser vi på prosentvis økning, er det FØS som er nummer to, med 28% økning i antall publikasjoner og 23% i antall poeng. Fordelingen av poeng fakultetene imellom varierer lite sammenlignet med 2018.

Figur 9 Poeng per fakultet – relativ fordeling 2019. Kilde: Cristin.

Figur 10 Poeng per fakultet, 2015-2019. Kilde: Cristin.

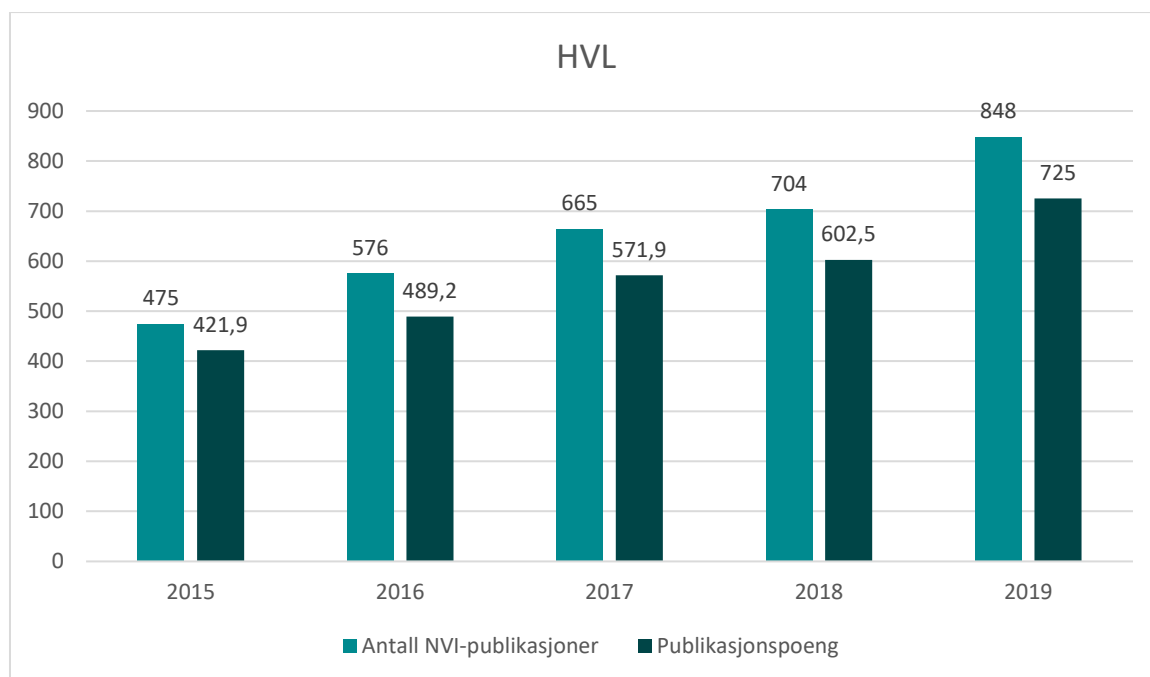

Figur 11 Antall publikasjoner per fakultet, 2015-2019. Kilde: Cristin.

Figur 10 og 11 viser at det går litt opp og ned fra år til år med både antall publikasjoner og poeng, det er naturlige variasjoner som en må regne med. Mer interessant er det at alle fakulteter har hatt økning på begge mål hvis vi ser perioden 2015-2019 under ett.

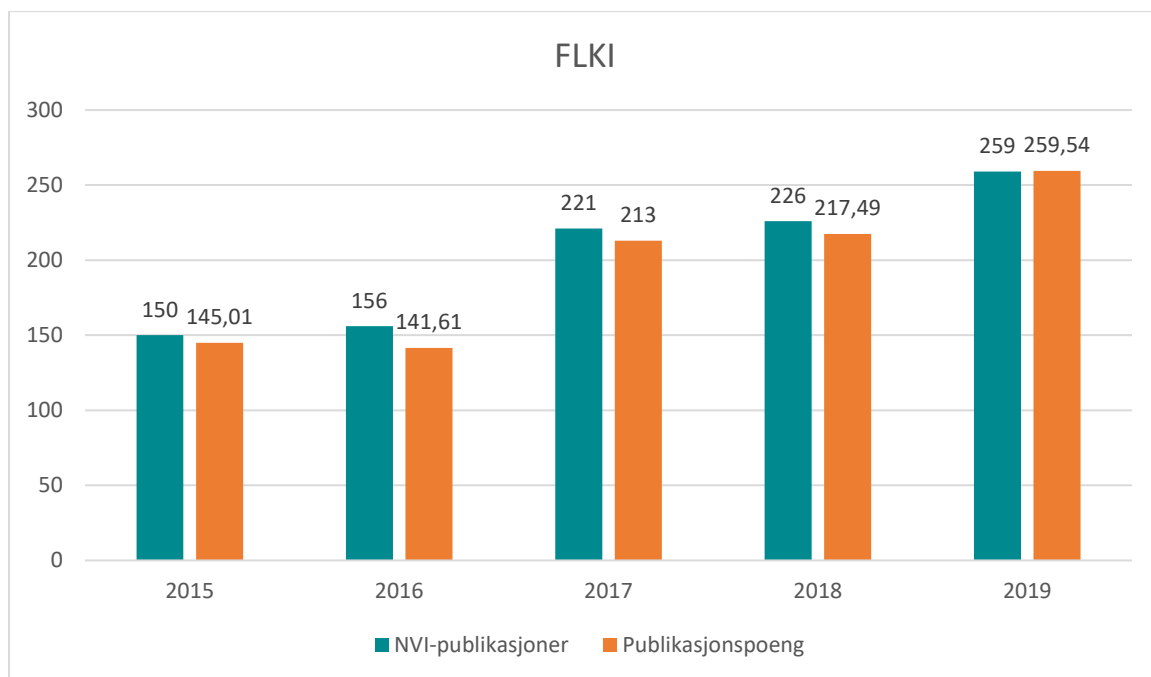
4.1 HVL samlet

Figurene 12-16 gir en oversikt over antall NVI-publikasjoner og publikasjonspoeng for hele HVL og for hvert fakultet, per år 2015-2019.

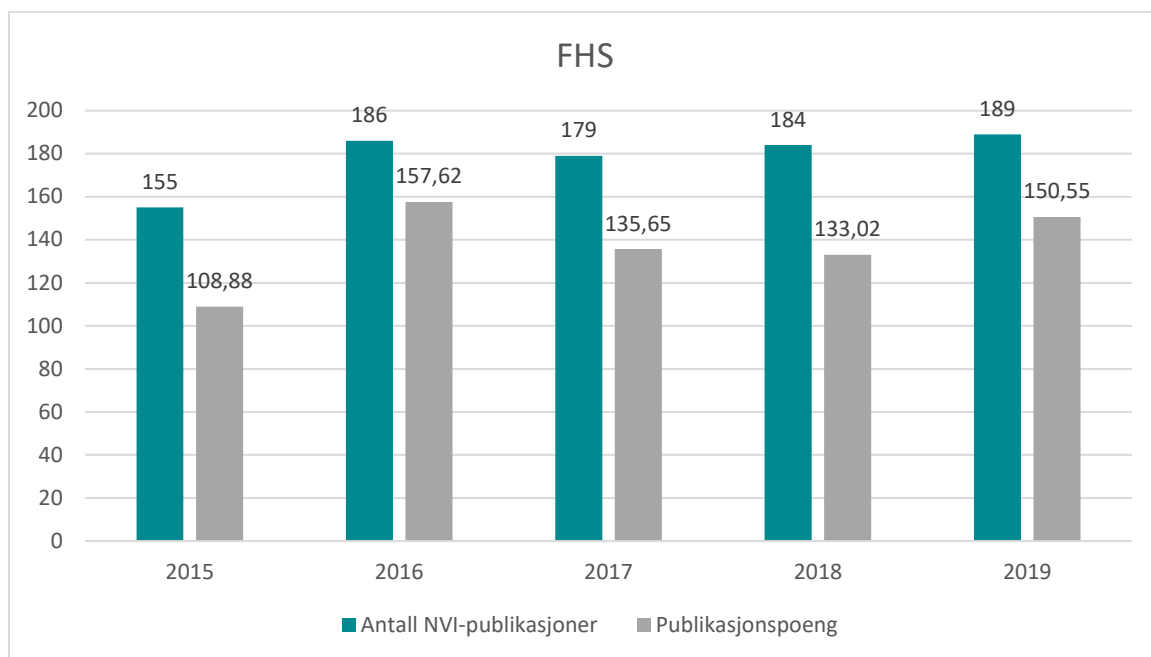
Figur 12 Antall NVI-publikasjoner og publikasjonspoeng for hele HVL 2015-2019. Kilde: DBH.

4.2 Fakultet for lærerutdanning, kultur og idrett

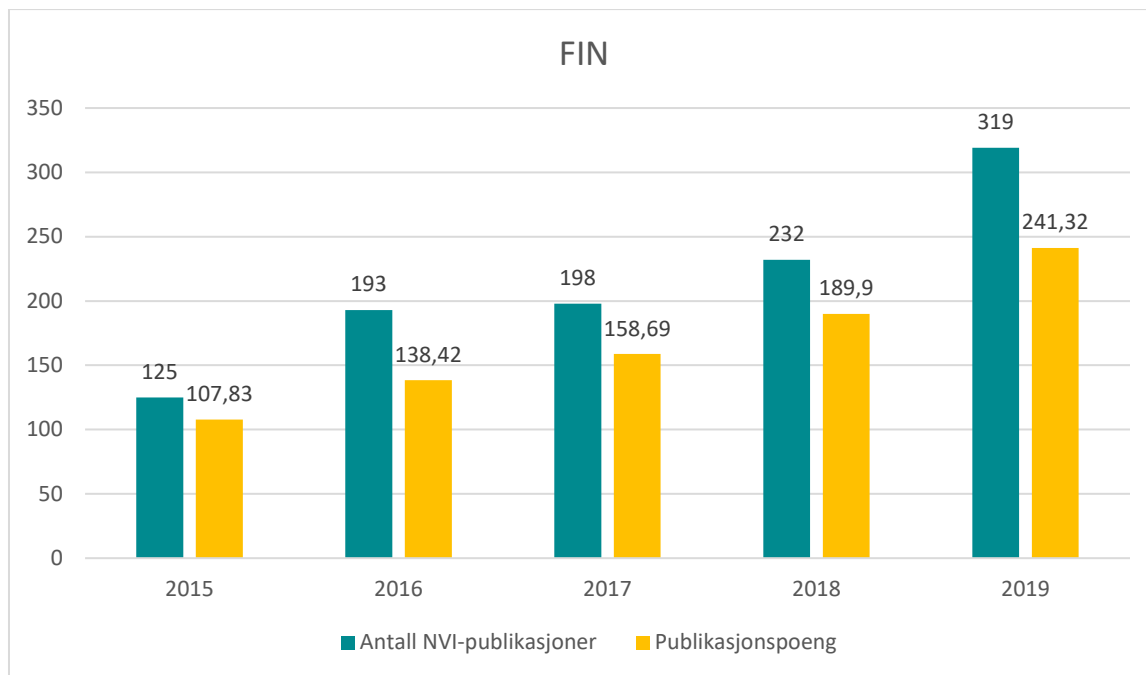
Figur 13 Antall NVI-publikasjoner og publikasjonspoeng for FLKI 2015-2019. Kilde: Cristin.

4.3 Fakultet for helse- og sosialvitenskap

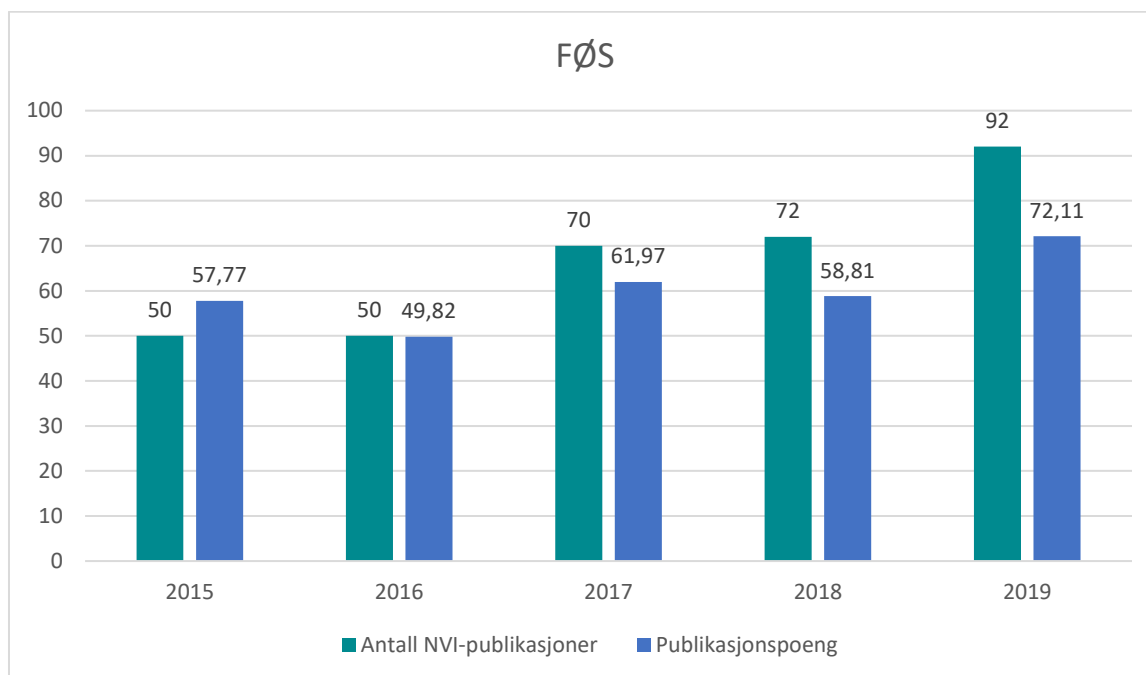
Figur 14 Antall NVI-publikasjoner og publikasjonspoeng for FHS 2015-2019. Kilde: Cristin.

4.4 Fakultet for ingeniør- og naturvitenskap

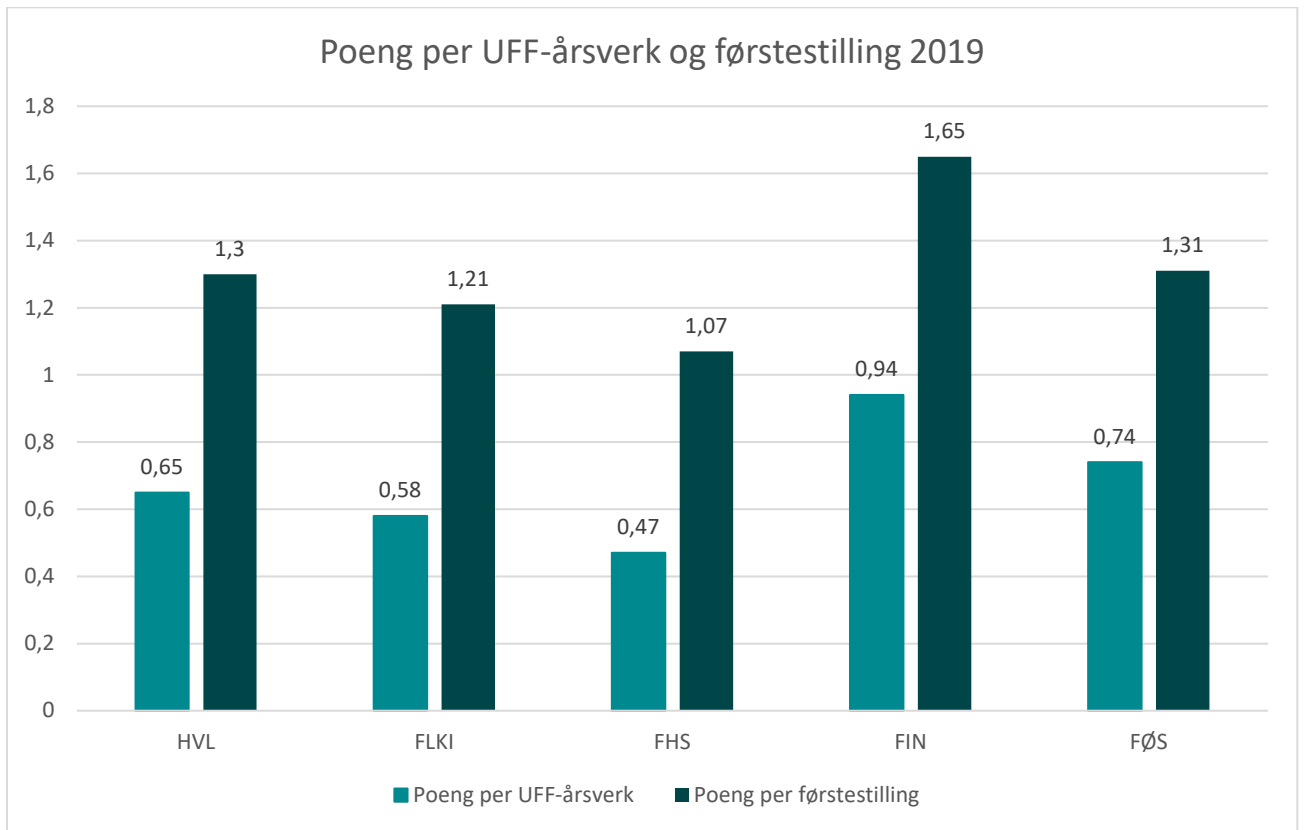
Figur 15 Antall NVI-publikasjoner og publikasjonspoeng for FIN 2015-2019. Kilde: Cristin.

4.5 Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap

Figur 16 Antall NVI-publikasjoner og publikasjonspoeng for FØS 2015-2019. Kilde: Cristin.

4.6 Poeng per årsverk

Figur 17 Poeng per UFF-årsverk og førstestilling per fakultet, og for HVL samlet, 2019. Kilde: DBH.

Figur 17 viser at FIN lå først både målt i poeng per UFF-årsverk (0,94) og i poeng per førstestilling (1,65) i 2019, akkurat som de gjorde i 2018. FØS lå på andreplass på begge målene med 0,74 poeng per UFF-årsverk og 1,31 per førstestilling. FLKI på tredjeplass oppnådde 0,58 poeng per UFF-årsverk og 1,21 poeng per førstestilling, mens FHS lå sist på begge målene med 0,47 poeng per UFF-årsverk og 1,07 poeng per førstestilling. Alle fakultetene har en økning fra 2018. For sammenligning med andre institusjoner, se Figur 5-7, sidene 7-10.

5 Poeng, antall publikasjoner, nivå 2-andel og publikasjonstyper per institutt

I dette kapitlet blir hvert fakultet behandlet for seg, og data blir presentert per enhet (institutt/senter). Det gjelder for 2019 antall publikasjoner og poeng, antall UFF-årsverk, førstestillinger, publiserende personer og publiserende personer i førstestilling, poeng per UFF-årsverk og førstestilling, nivå 2-andel og publikasjonstyper. I tillegg vises poengutvikling per enhet for de fem siste årene.

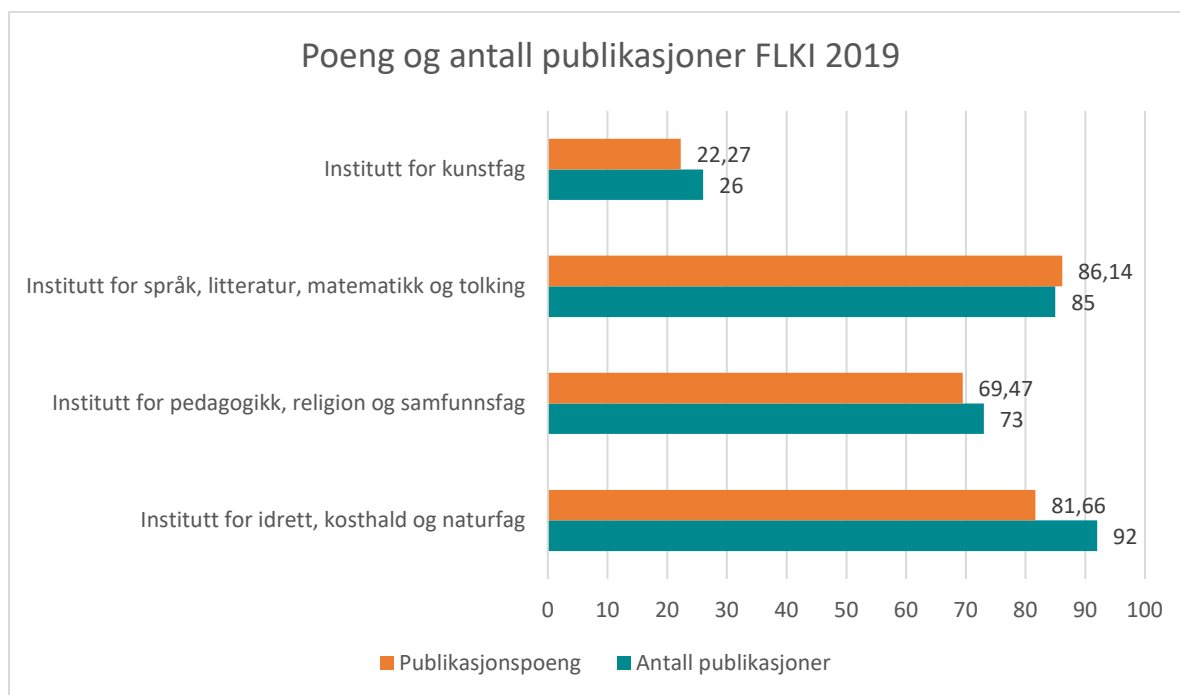
Publikasjoner som har forfattere fra flere enheter blir talt en gang per enhet. Summen av antall publikasjoner talt på enhetsnivå kan derfor være høyere enn totalt antall publikasjoner for fakultetet.

Andel publikasjoner på nivå 2 telles her som andel av antall publikasjoner per enhet. Det er en annen måte å telle på en det som gjøres på institusjonsnivå, hvor man teller forfatterandeler.

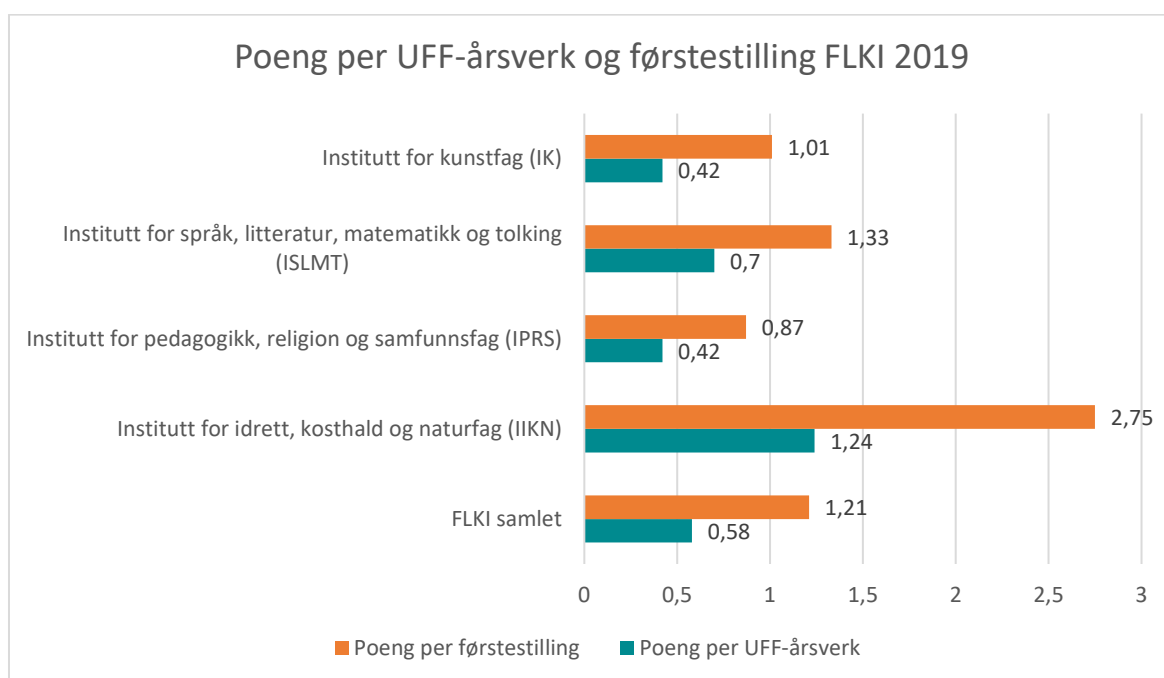
Det er problematisk å sammenligne enheter, fordi det er store forskjeller i antall ansatte, stillingstyper og -brøker, hvor mye tid de ansatte har hatt til forskning mm. Ulike publiseringsmønstre – hvor mange medforfattere som har bidratt til hver publikasjon, hvor mange og hvilke typer publikasjoner enkeltpersoner har bidratt til – vanskeliggjør også sammenligning. For å få et mest mulig riktig bilde av publisering på enhetsnivå, bør man derfor ta alle disse faktorene i betraktning.

5.1 Fakultet for lærarutdanning, kultur og idrett

Det har skjedd noen endringer i strukturen på FLKI sammenlignet med tidligere års rapportering. Noen sentre som tidligere har vært rapport på er lagt ned, og etter fakultetets eget ønske blir nå alle ansatte og publikasjoner rapportert på institutt. Derfor opereres det med fire institutter og ingen sentre.

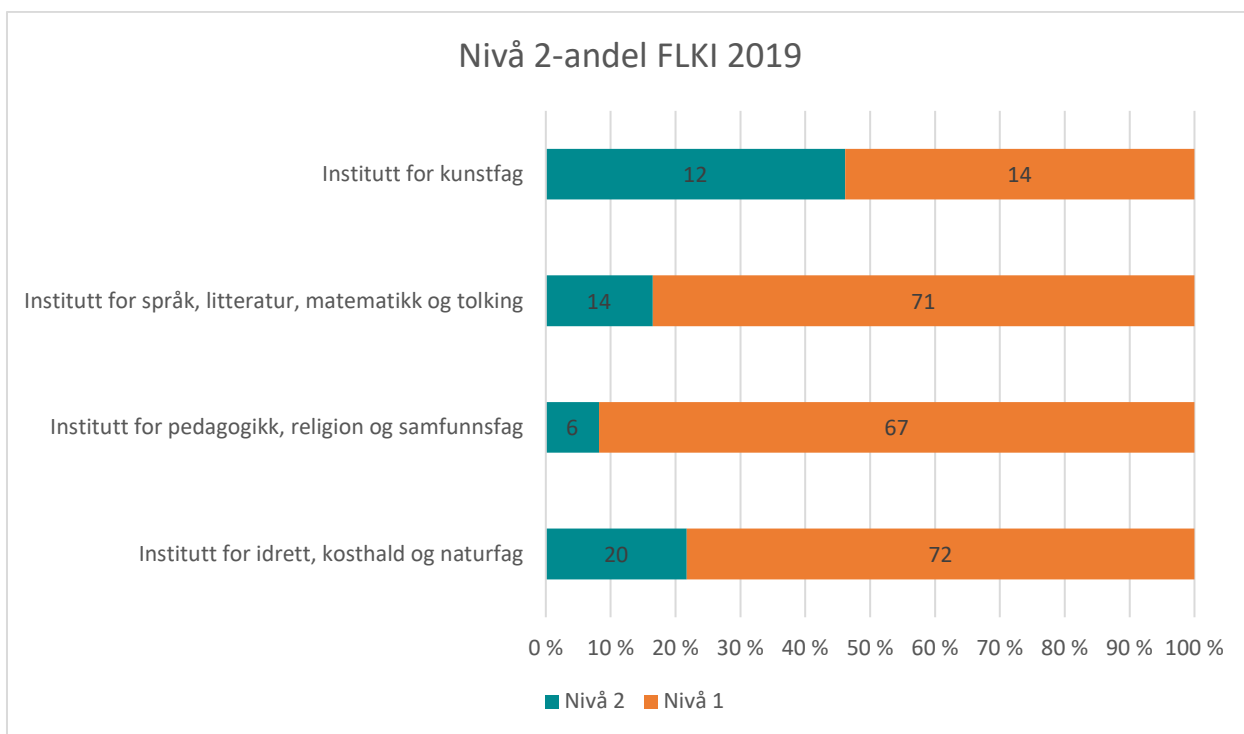
Figur 18 Poeng og antall publikasjoner FLKI 2019. Kilde: Cristin.

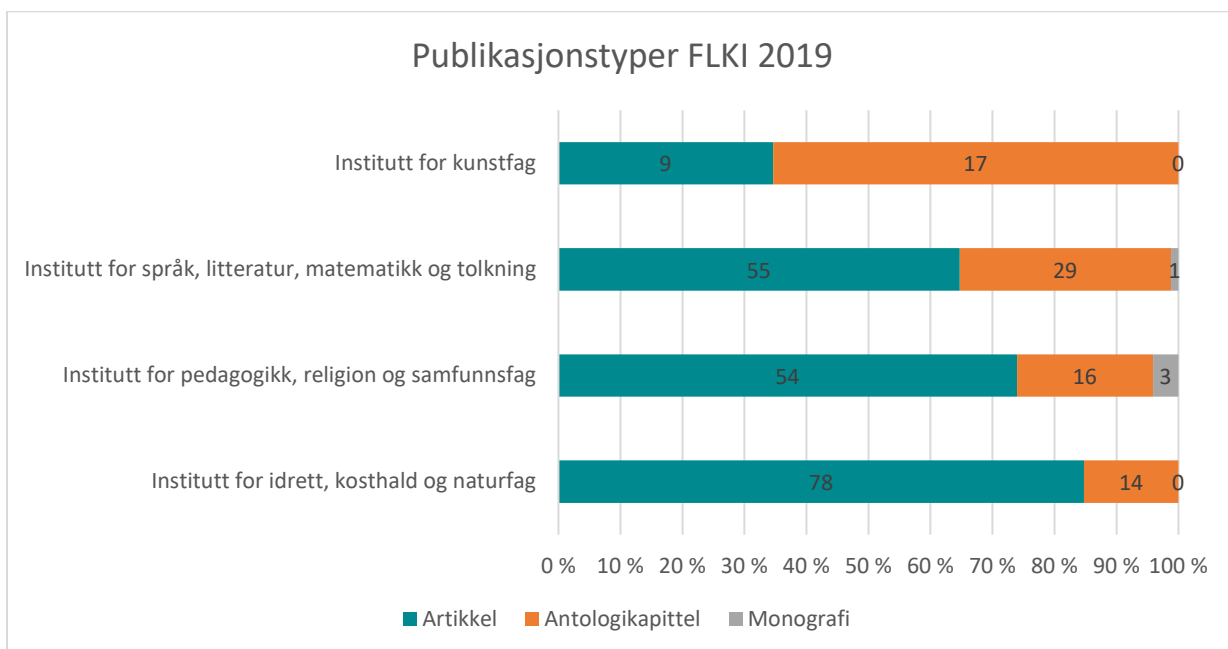
Figur 19 Poeng per UFF-årsverk og førstestilling FLKI 2019. Kilde: DBH.

2019	IK	ISLMT	IPRS	IIKN	FLKI
Antall førstestillinger	22,1	64,8	79,5	29,7	214,7
Antall UFF-årsverk	53,10	123,37	166,43	65,9	445,2
Antall publiserende personer	23	52	66	70	211
Antall publiserende pers. i førstestilling	11	43	44	33	130

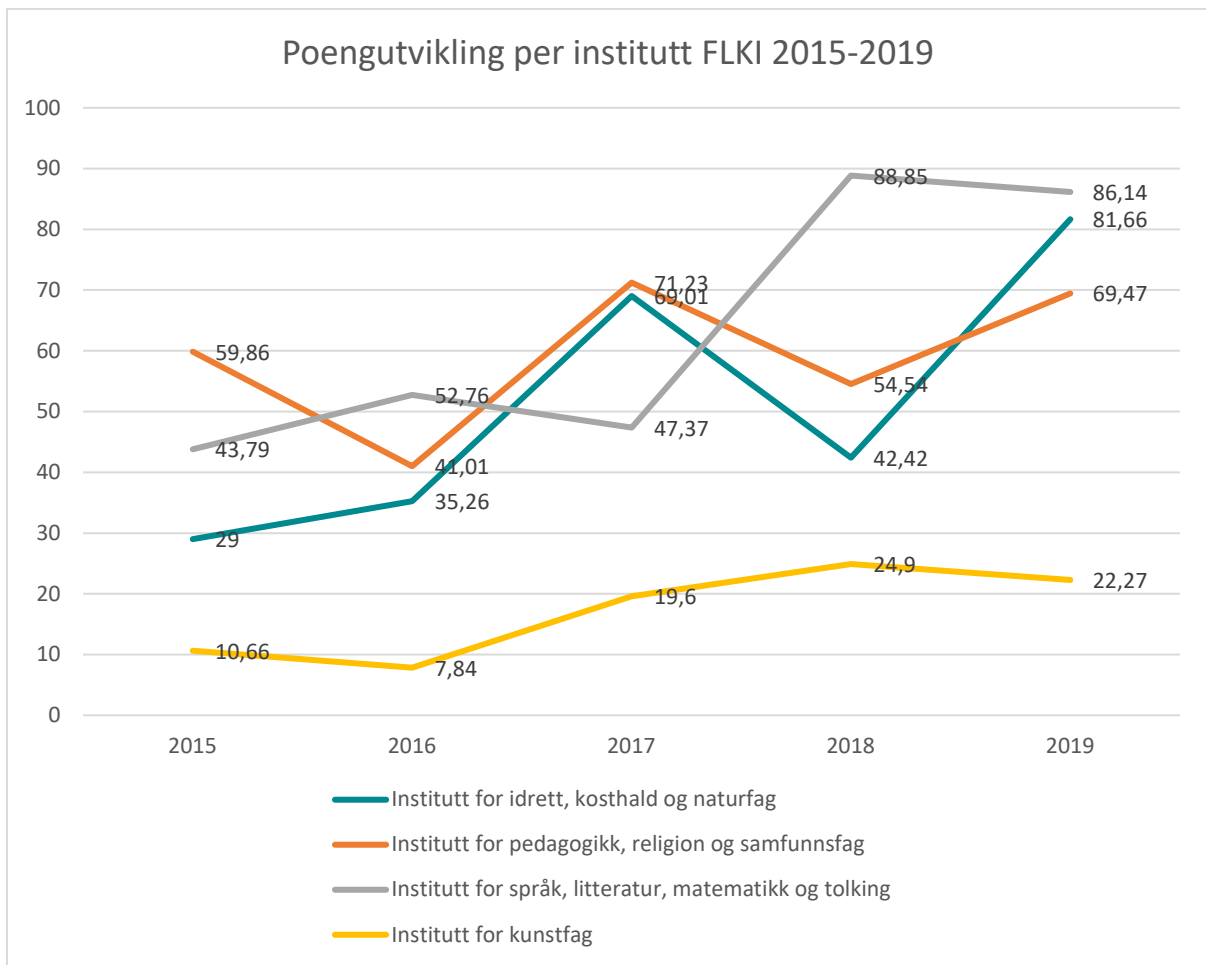
Tabell 2 Årsverk og publiserende personer FLKI 2019. Kilde: DBH og Cristin.

Figur 20 Nivå 2-andel FLKI 2019. Kilde: Cristin.

Figur 21 Publikasjonstyper FLKI 2019. Kilde: Cristin.

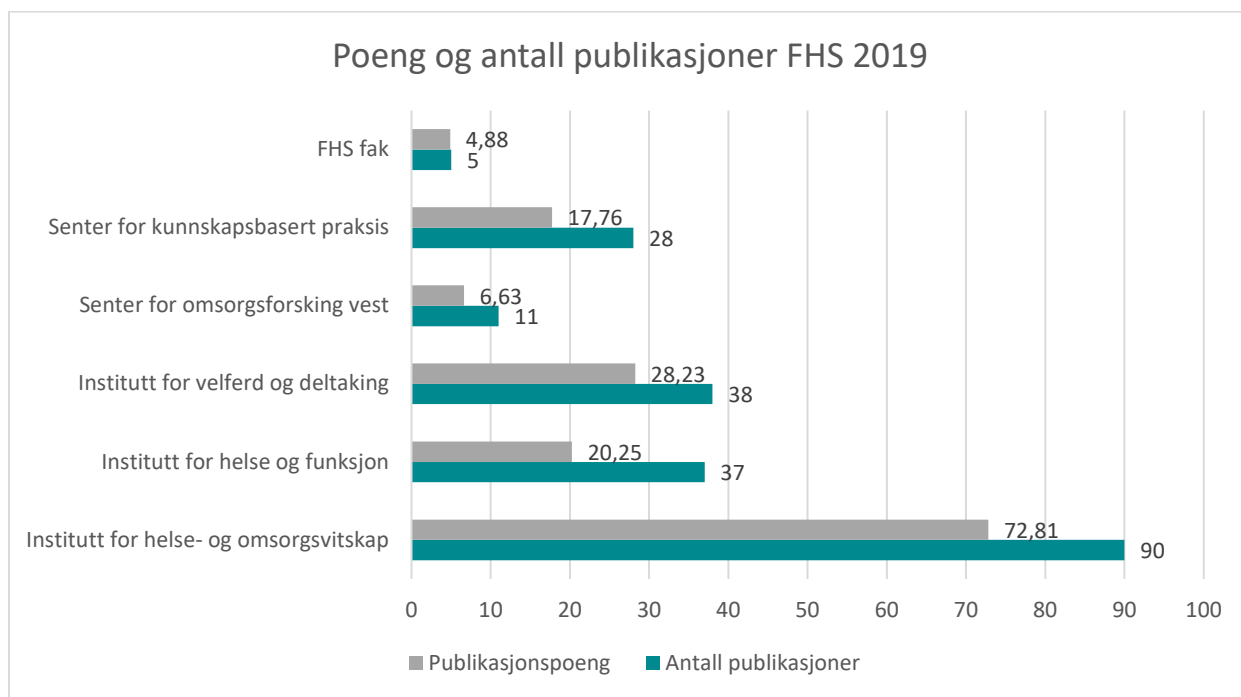

Figur 22 Poengutvikling per institutt FLKI 2015-2019. Kilde: Cristin.

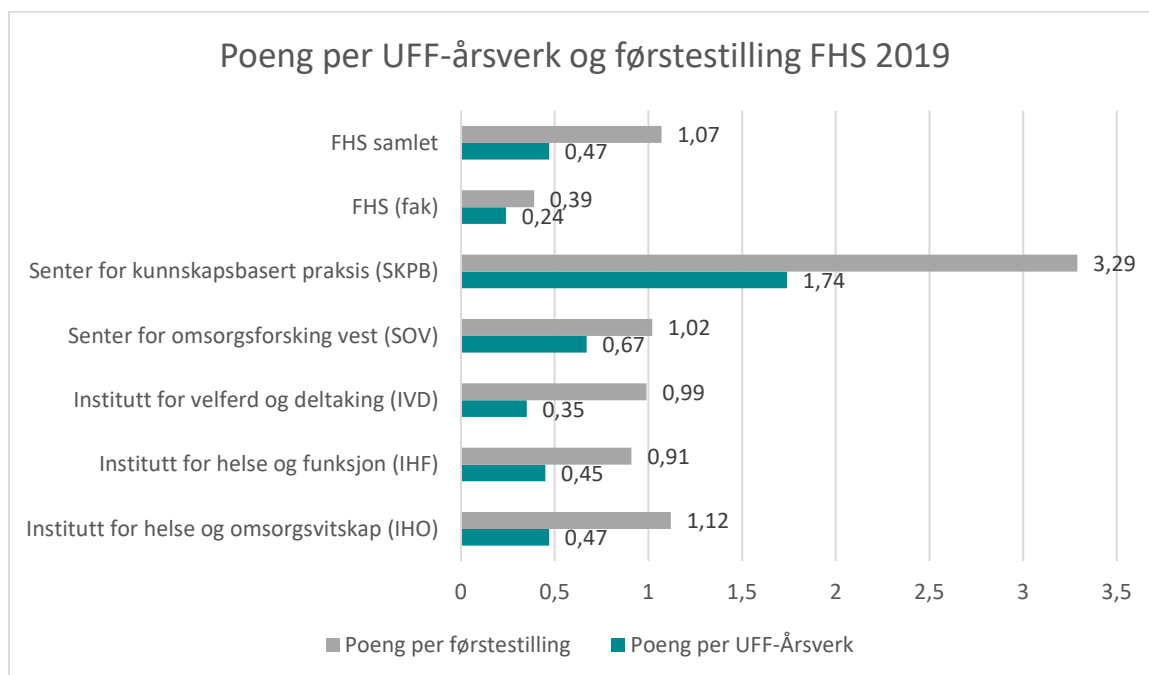
I og med at sentre er fjernet og personer flyttet til institutter, er denne statistikken ikke direkte sammenlignbar med fjorårets. Den er imidlertid justert slik at den viser hvordan poengskåren ville vært per institutt dersom vi hadde rapportert med den nåværende strukturen de foregående årene.

5.2 Fakultet for helse- og sosialvitenskap

På FHS er det rapportert på tre institutter og to sentre. Åtte personer har kreditert to ulike enheter i publikasjoner. Noen ligger i Cristin med fakultet som eneste tilhørighet, disse er talt som FHS fak.

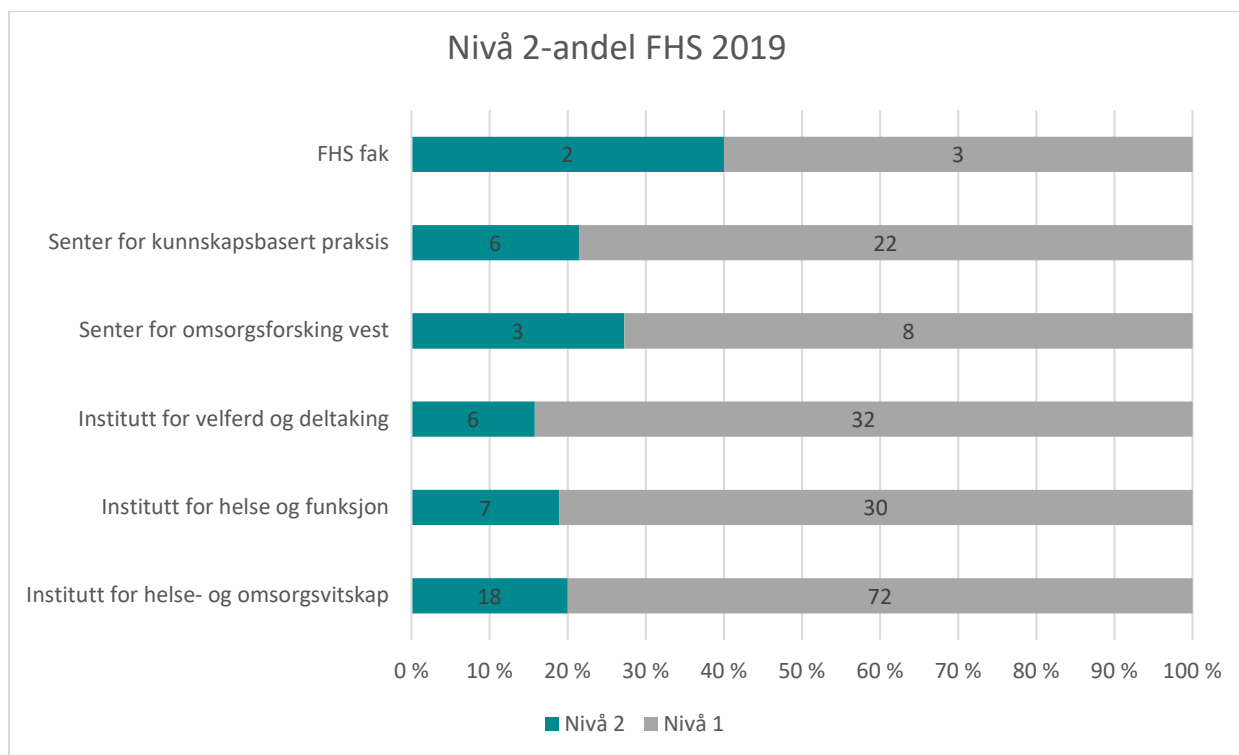
Figur 23 Poeng og antall publikasjoner FHS 2019. Kilde: Cristin.

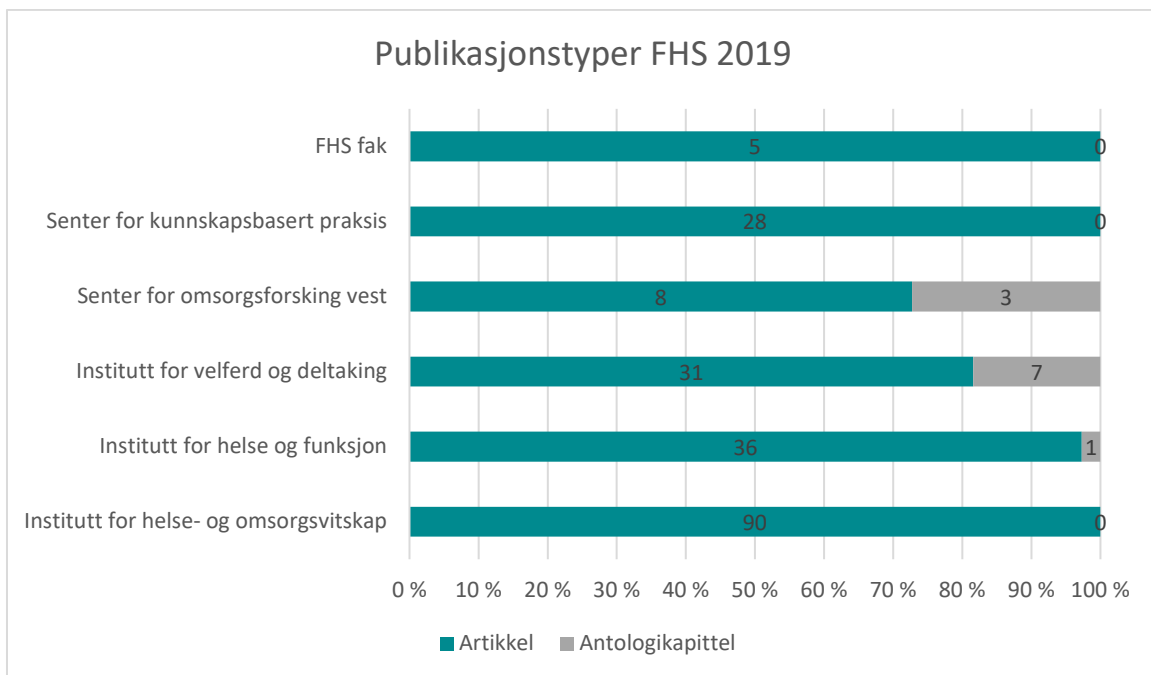
Figur 24 Poeng per UFF-årsverk og førstestilling FHS 2019. Kilde: DBH.

2019	FHS fak	SKPB	SOV	IVD	IHF	IHO	FHS
Antall førstestillinger	12,55	5,4	6,5	28,6	22,25	64,8	140,1
Antall UFF-årsverk	20,40	10,20	9,90	79,85	45,35	154,36	320,26
Antall publiserende personer	2	15	7	29	26	96	168
Antall publ. pers. i førstest.	1	8	6	13	17	59	101

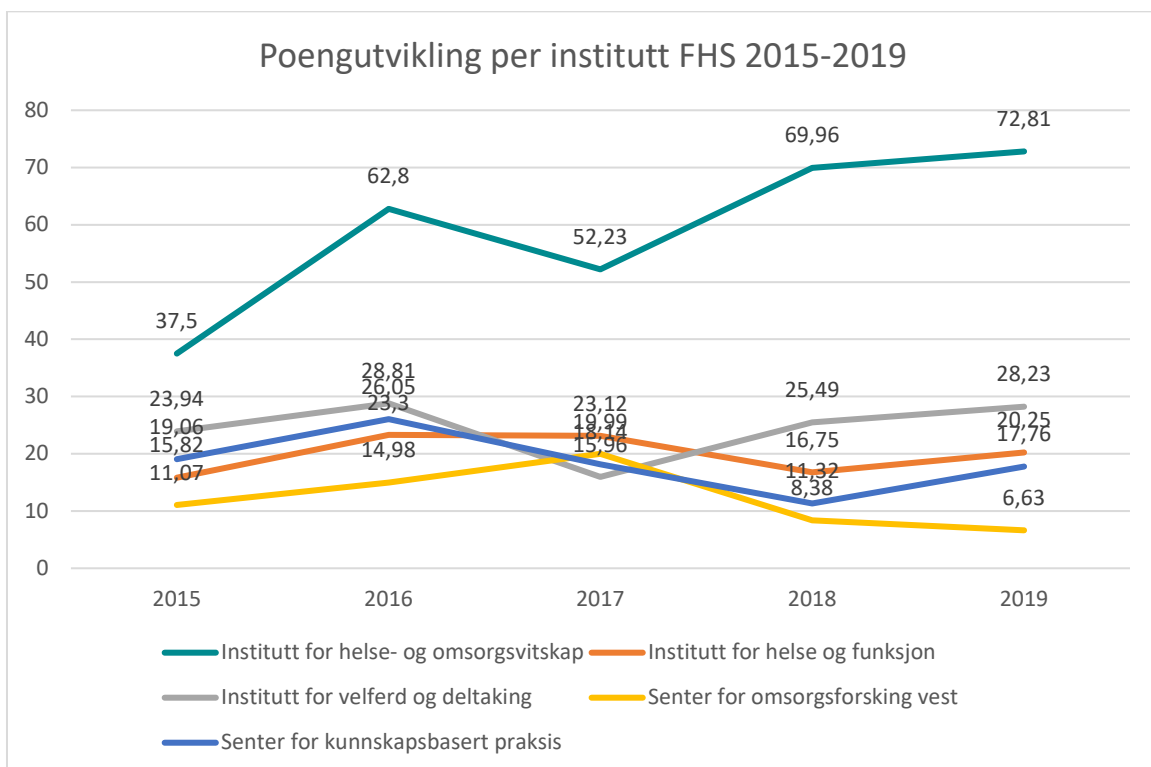
Tabell 3 Årsverk og publiserende personer FHS 2019. Kilde: DBH og Cristin.

Figur 25 Nivå 2-andel FHS 2019. Kilde: Cristin.

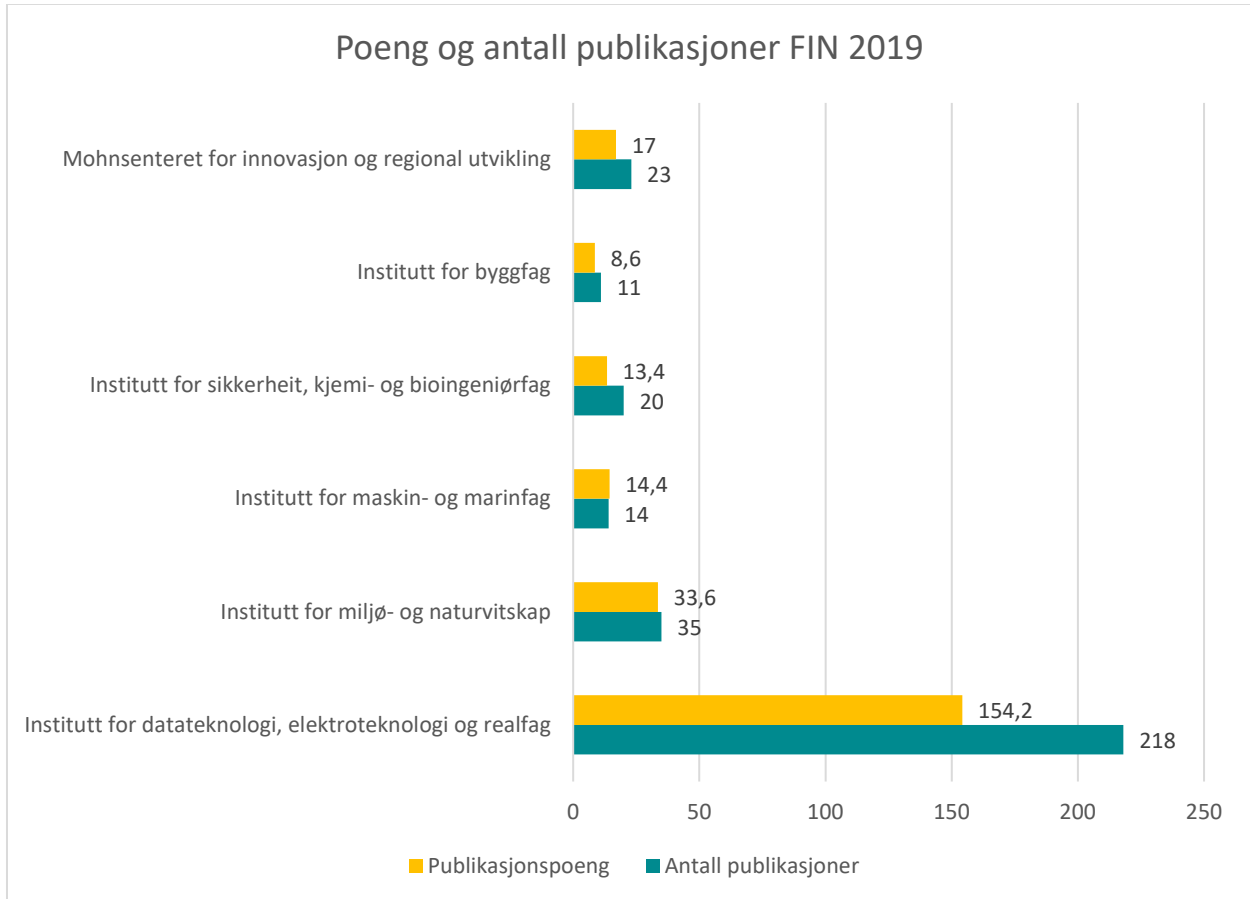
Figur 26 Publikasjonstyper FSH 2019. Kilde: Cristin.

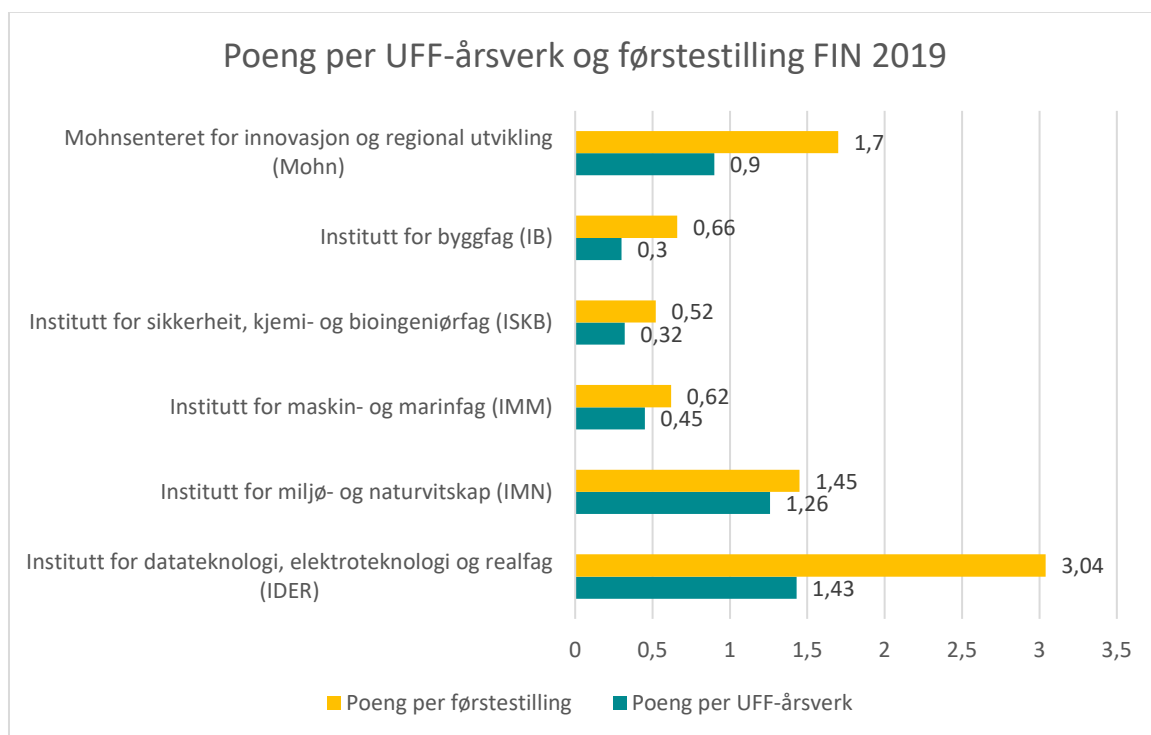
Figur 27 Poengutvikling per institutt FHS 2015-2019. Kilde: Cristin.

5.3 Fakultet for ingeniør- og naturvitenskap

Det har skjedd endringer i strukturen på FIN sammenlignet med tidligere års rapportering. Noen institutter er slått sammen, og det opereres nå med fem institutter og ett senter.

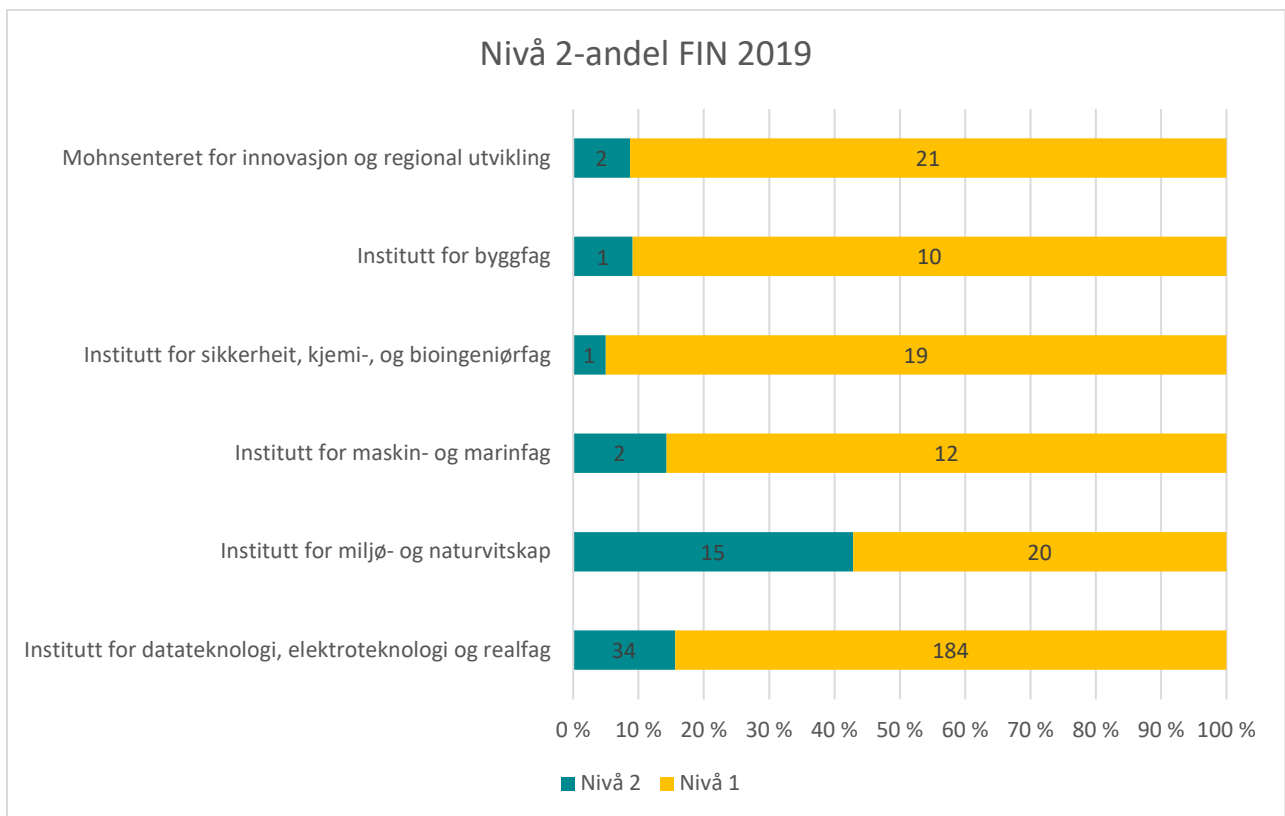
Figur 28 Poeng og antall publikasjoner FIN 2019. Kilde: Cristin.

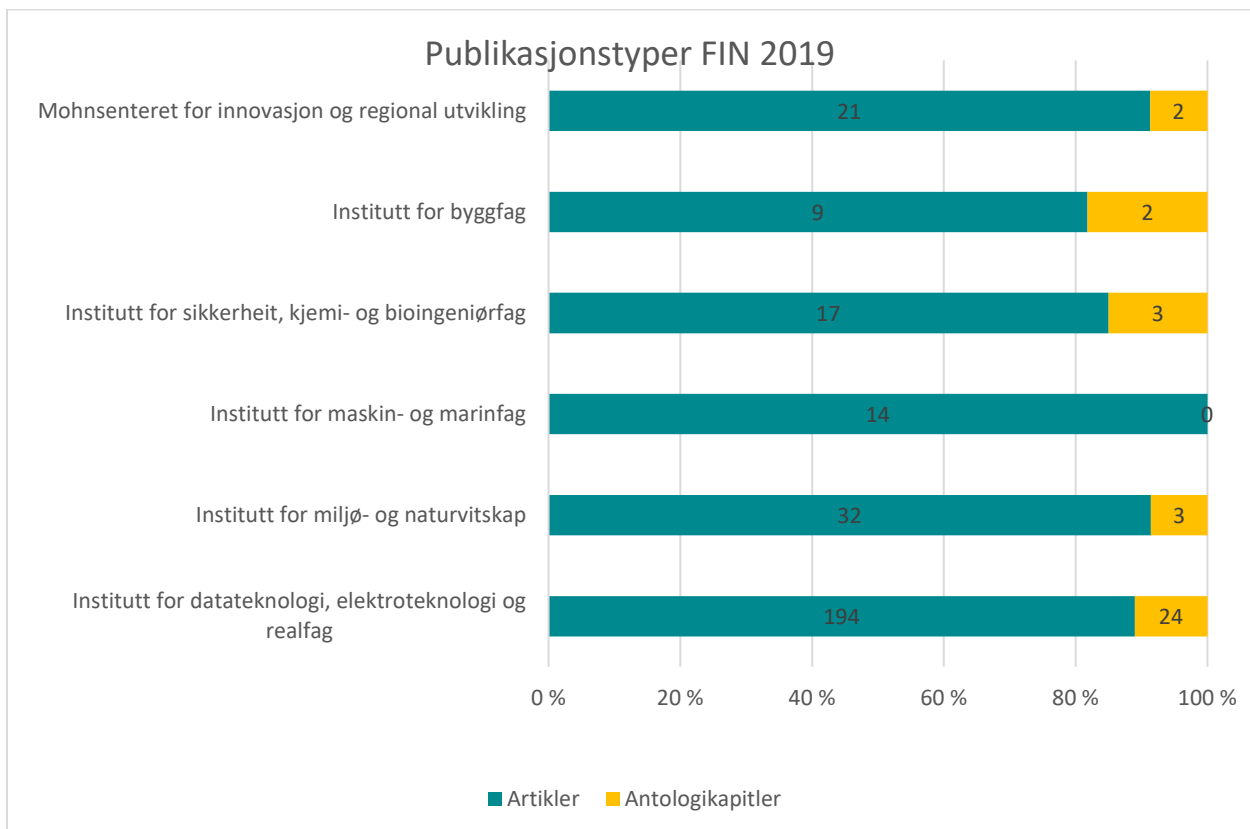
Figur 29 Poeng per UFF-årsverk og førstestilling FIN 2019. Kilde: DBH.

2019	Mohn	IB	ISKB	IMM	IMN	IDER	FIN
Antall førstestillinger	10	13,1	26	23,4	23,2	50,8	146,5
Antall UFF-årsverk	19	29,04	42	31,8	26,75	107,55	257,14
Antall publiserende personer	14	7	19	24	28	66	158
Antall publ. pers. i førstestilling	8	7	14	11	21	29	87

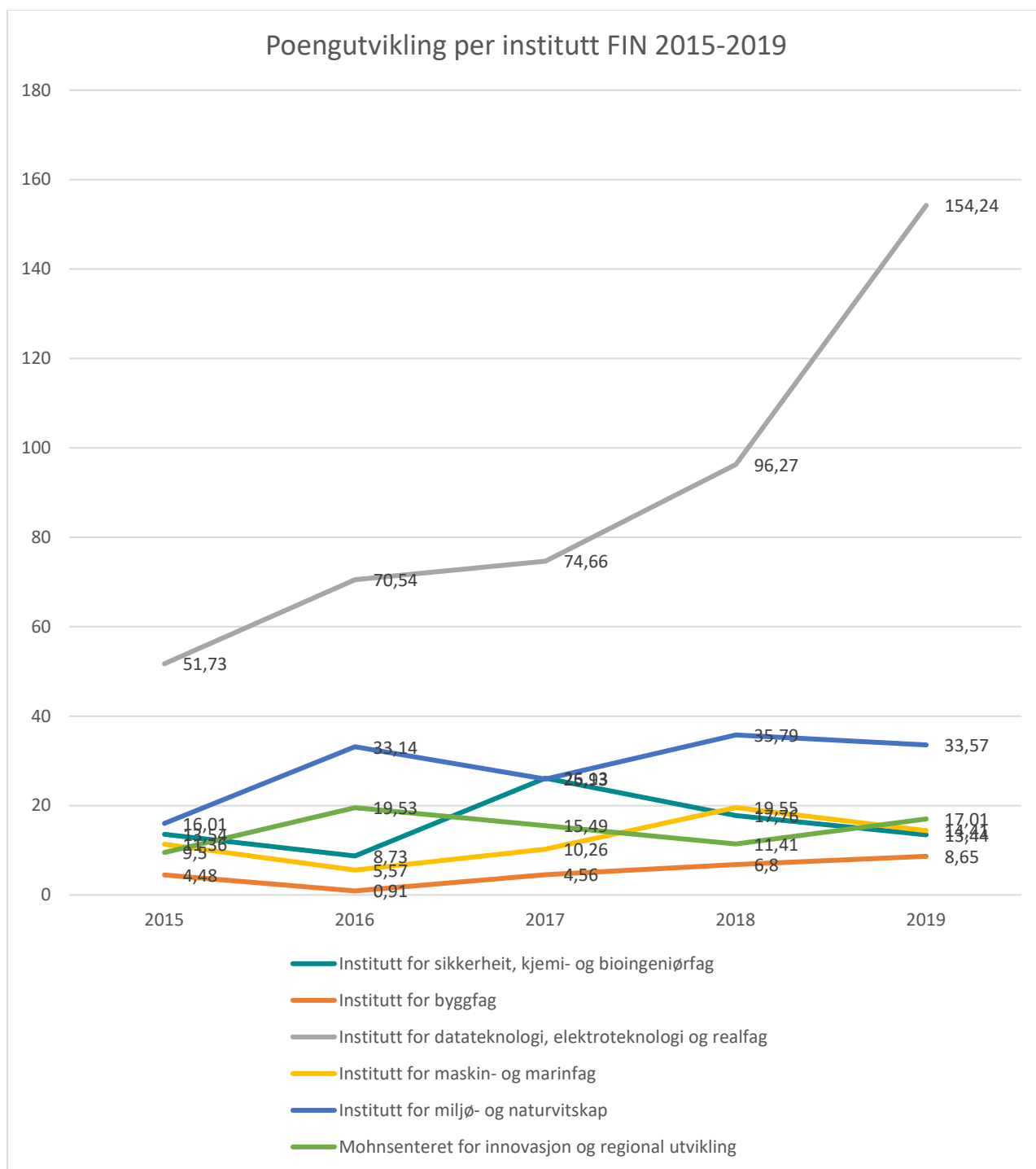
Tabell 4 Årsverk og publiserende personer FIN 2019. Kilde: DBH og Cristin.

Figur 30 Nivå 2-andel FIN 2019. Kilde: Cristin.

Figur 31 Publikasjonstyper FIN 2019. Kilde: Cristin.

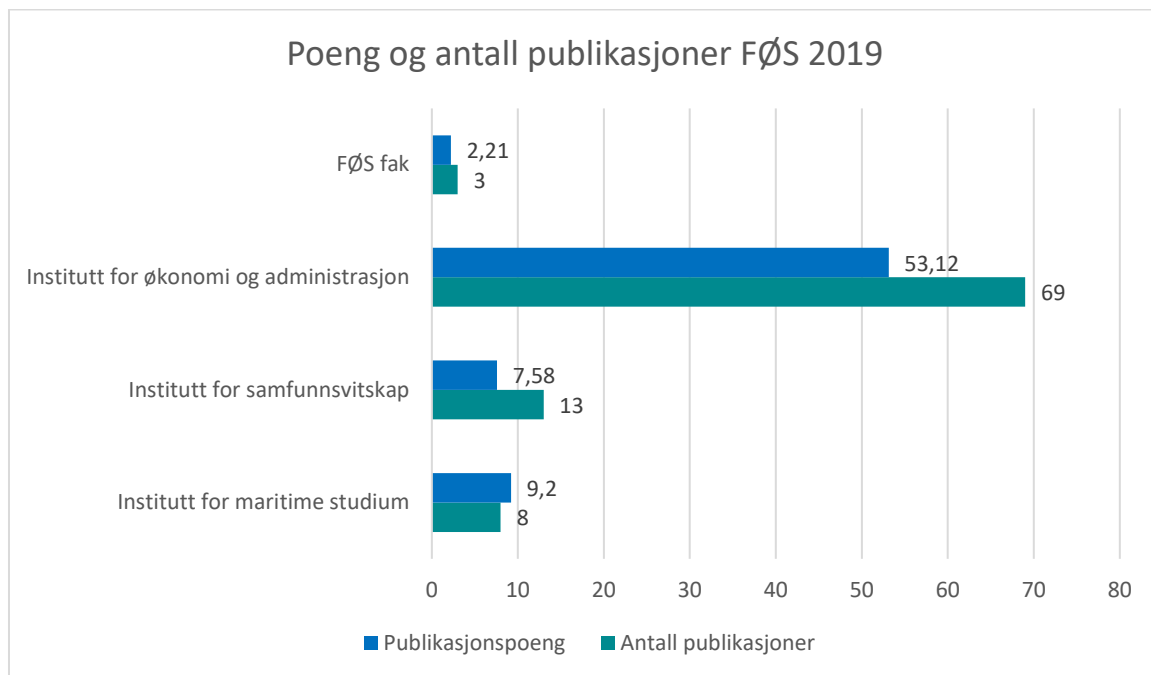

Figur 32 Poengutvikling per institutt FIN 2015-2019. Kilde: Cristin.

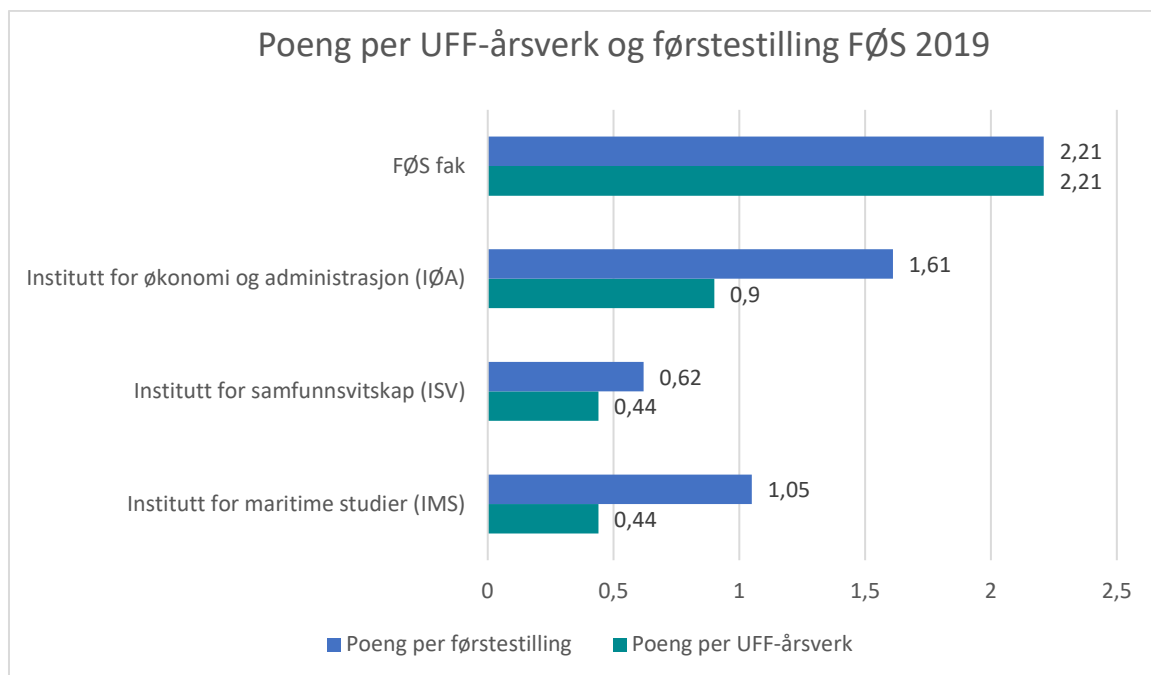
I og med at institutter er slått sammen, er denne statistikken ikke direkte sammenlignbar med fjorårets. Den er imidlertid justert slik at den viser hvordan poengskåren ville vært per institutt dersom vi hadde rapportert med den nåværende strukturen de foregående årene.

5.4 Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap

På FØS er det rapportert på tre institutter. Noen personer ligger i Cristin med fakultet som eneste tilhørighet, disse er talt som FØS fak.

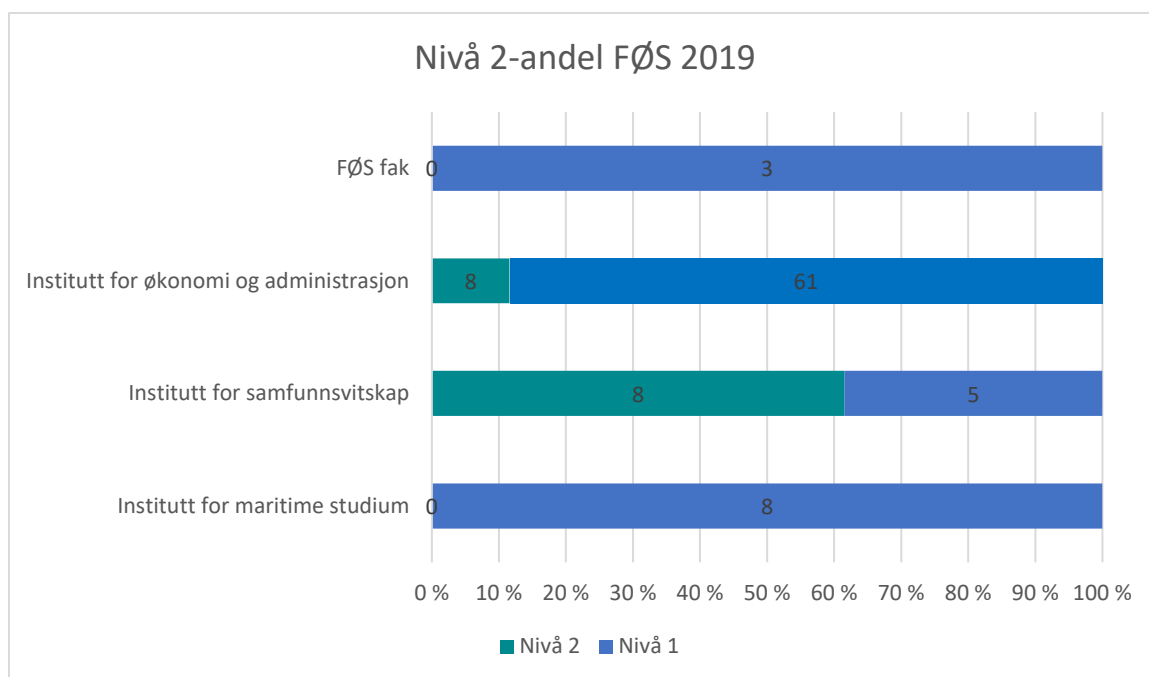
Figur 33 Poeng og antall publikasjoner FØS 2019. Kilde: Cristin.

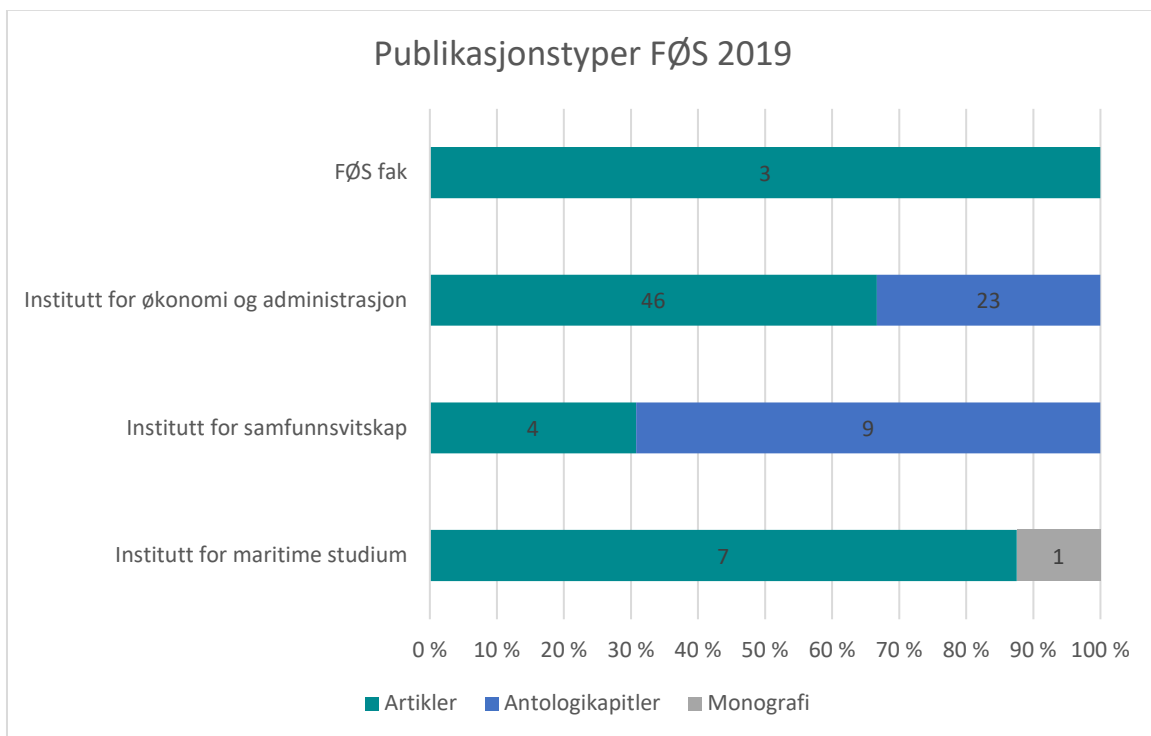
Figur 34 Poeng per UFF-årsverk og førstestilling FØS 2019. Kilde: DBH.

2019	FØS fak	IØA	ISV	IMS	FØS
Antall førstestillinger	1	33	12,15	8,8	54,95
Antall UFF-årsverk	1	59,20	17,05	20,80	98,05
Antall publiserende personer	1	38	8	6	53
Antall publ. personer i førstestilling	1	27	5	4	37

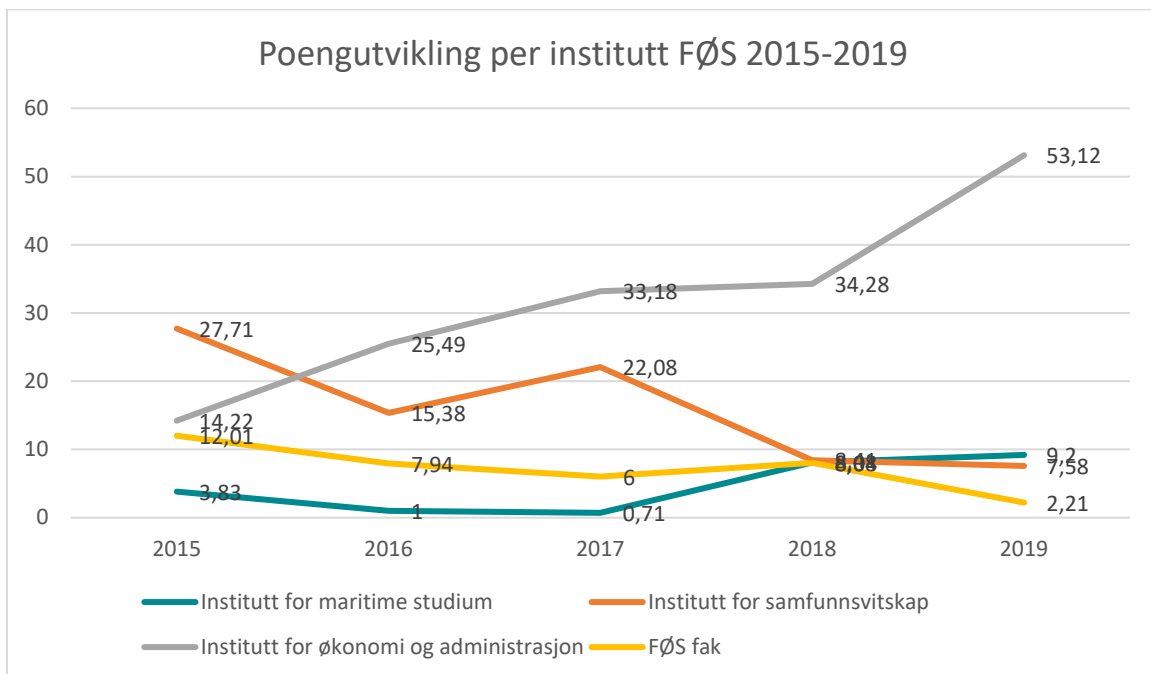
Tabell 5 Årsverk og publiserende personer FØS 2019. Kilde: DBH og Cristin.

Figur 35 Nivå 2-andel FØS 2019.

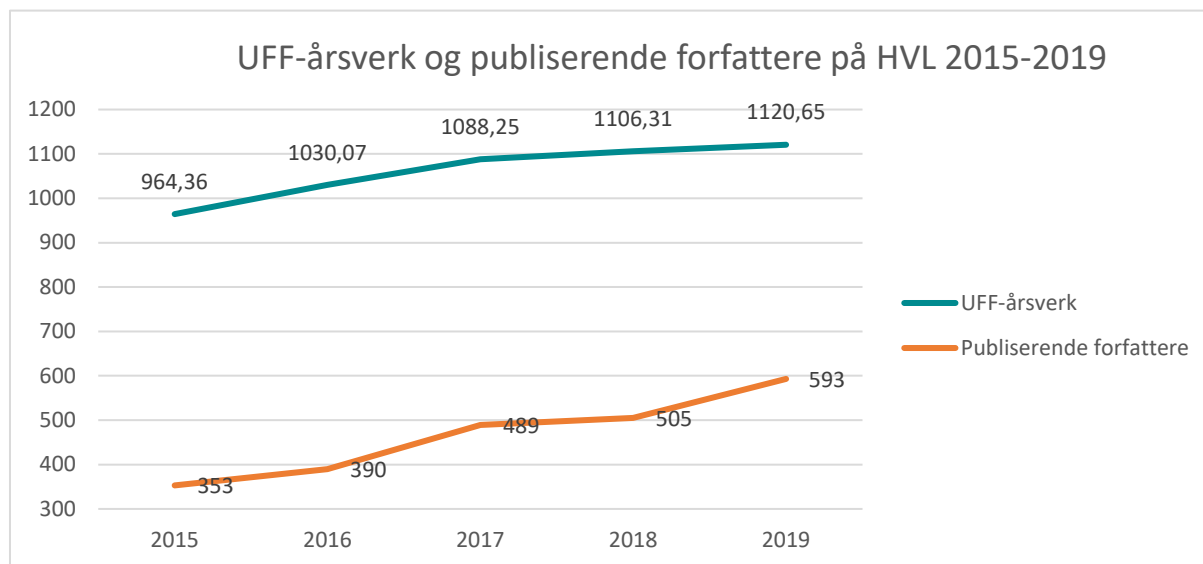
Figur 36 Publikasjonstyper FØS 2019. Kilde: Cristin.

Figur 37 Poengutvikling per institutt FØS 2015-2019. Kilde: Cristin.

6 Publiserte forfattere 2015-2019

Til sammen 1086 forfattere har kreditert HVL i årene 2015-2019. Blant disse er (tidligere) studenter, forfattere med flere tilhørigheter og ulike stillingsbrøker, forfattere som er gått av med pensjon og som har byttet jobb. Disse er ikke alltid like lette å identifisere i datagrunnlaget.

Figur 38 UFF-årsverk og publiserte forfattere HVL 2015-2019. Kilde: DBH og Cristin.

Grafen viser at antall forfattere har økt hvert år. Samtidig er det selvsagt mange av de samme som har publisert flere år. 9% (95 stykker) har publisert alle fem årene, 10% (113 stykker) har publisert fire av årene, 12% (131 stykker) har publisert tre av årene, 24% (262 stykker) har publisert to av årene, og 45% (485 stykker) har publisert ett av årene.

Av de 1086 forfatterne som har publisert de siste fem årene, er det 147 stykker (14%) som ikke har publisert de siste tre årene.

173 stykker har bare publisert i 2019 (de kan ha publisert før 2015)

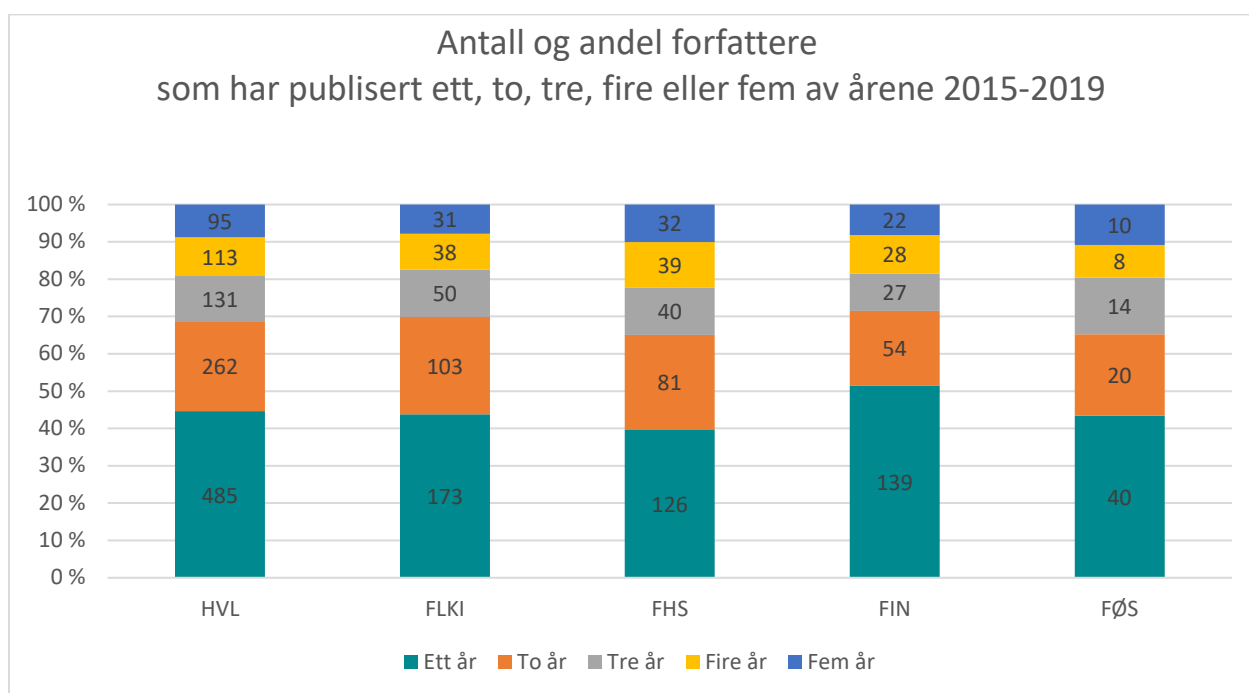
286 stykker har publisert begge de siste to årene, det vil si at noe under halvparten (48%) av dem som publiserte i 2019, også publiserte i 2018, og at noe over halvparten (57%) av dem som publiserte i 2018 også publiserte i 2019.

Fordi noen forfattere har kreditert flere fakulteter, administrative enheter eller HVL på overordnet nivå er summen av fakultetene ikke alltid lik institusjonstallet i figurene som følger.

ÅR	HVL	FLKI	FHS	FIN	FØS
2015-2019	1086	395	320	277	92
2019	593	211	168	158	53
2018	505	167	161	127	45
2017	489	189	149	111	39
2016	390	139	130	86	35
2015	353	128	114	76	32

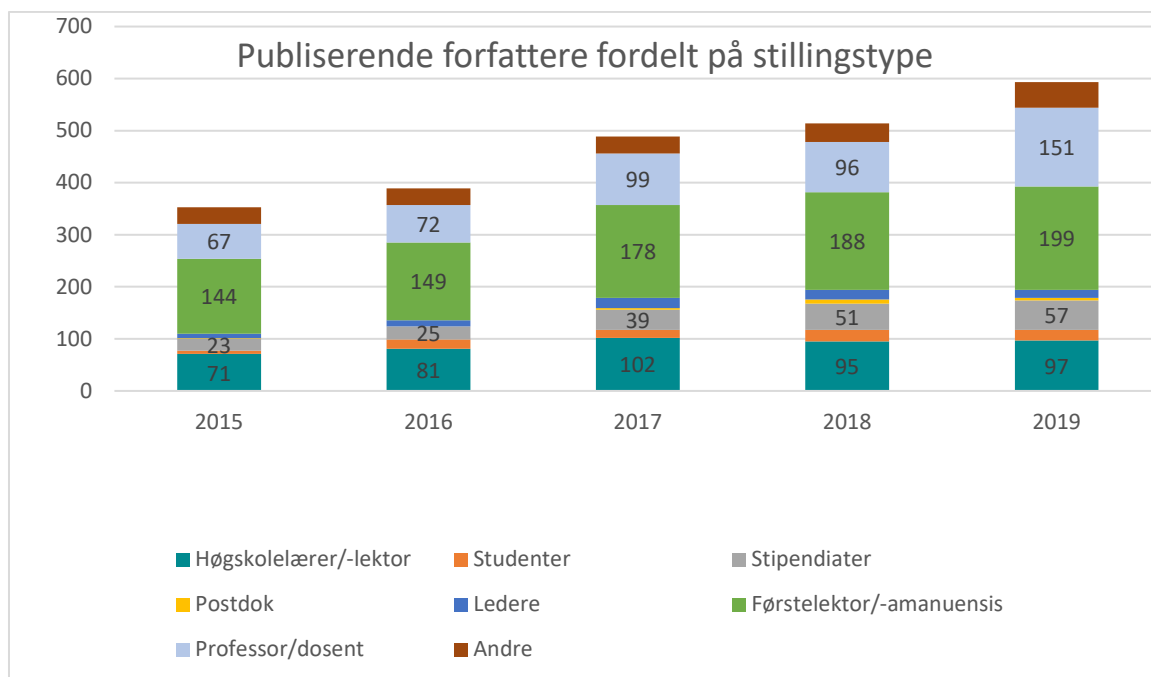
Tabell 6 Publiserte forfattere per år og samla 2015-2019. Kilde: Cristin.

6.1 Antall og andel publiserte forfattere

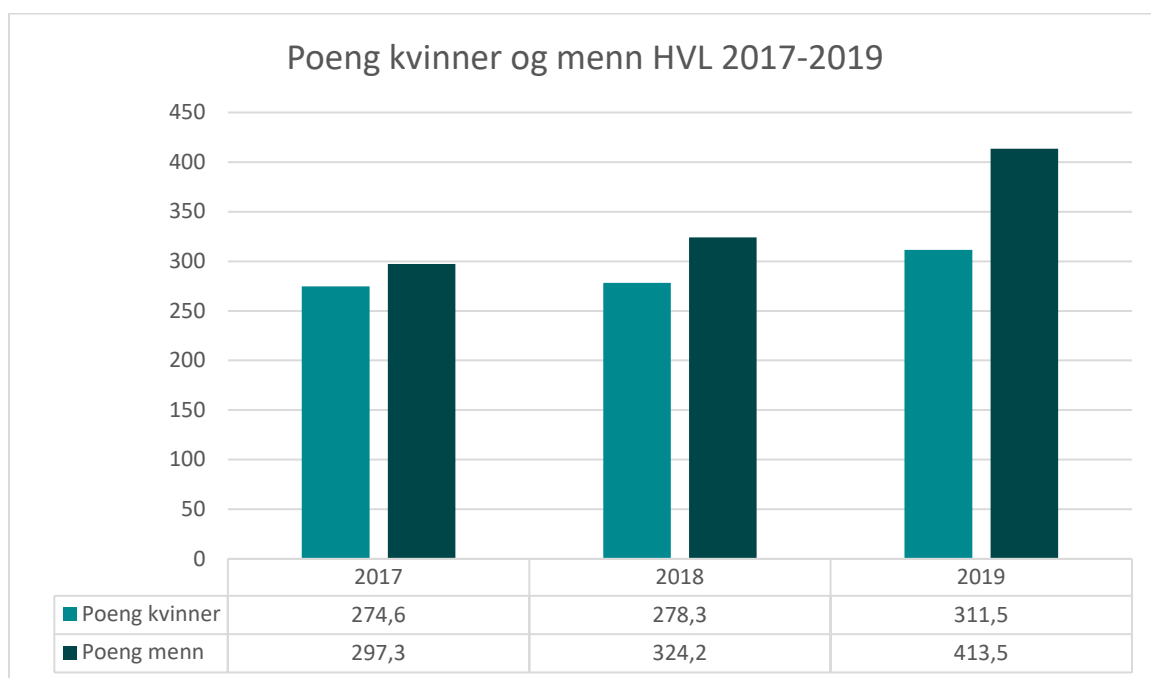
Figur 39 Antall og andel publiserte forfattere - 2015-2019. Kilde: Cristin.

De historiske dataene over publiserte personers stillinger er ikke gode, derfor er det sannsynlig at det er små feil i tellingen som ligger til grunn for figur 40. Dette noe grove bildet viser likevel at antallet publiserte personer i undervisningsstillinger som ikke krever førstekompetanse er nokså stabilt, mens det øker blant stipendiater, førstelektorer og førsteamanuenser og professorer/dosenter.

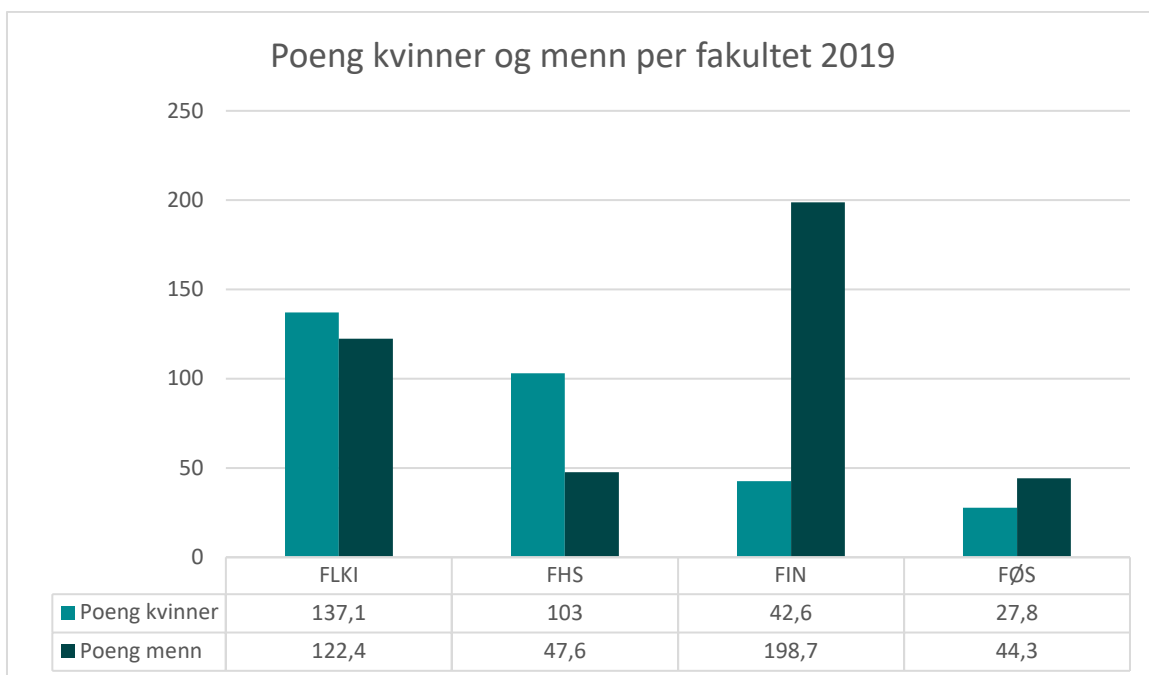
Figur 40 Publiserende forfattere fordelt på stillingstype. Kilde: Cristin.

6.2 Kjønnsfordeling

Figur 41 Poeng kvinner og menn 2017-2019. Kilde: DBH.

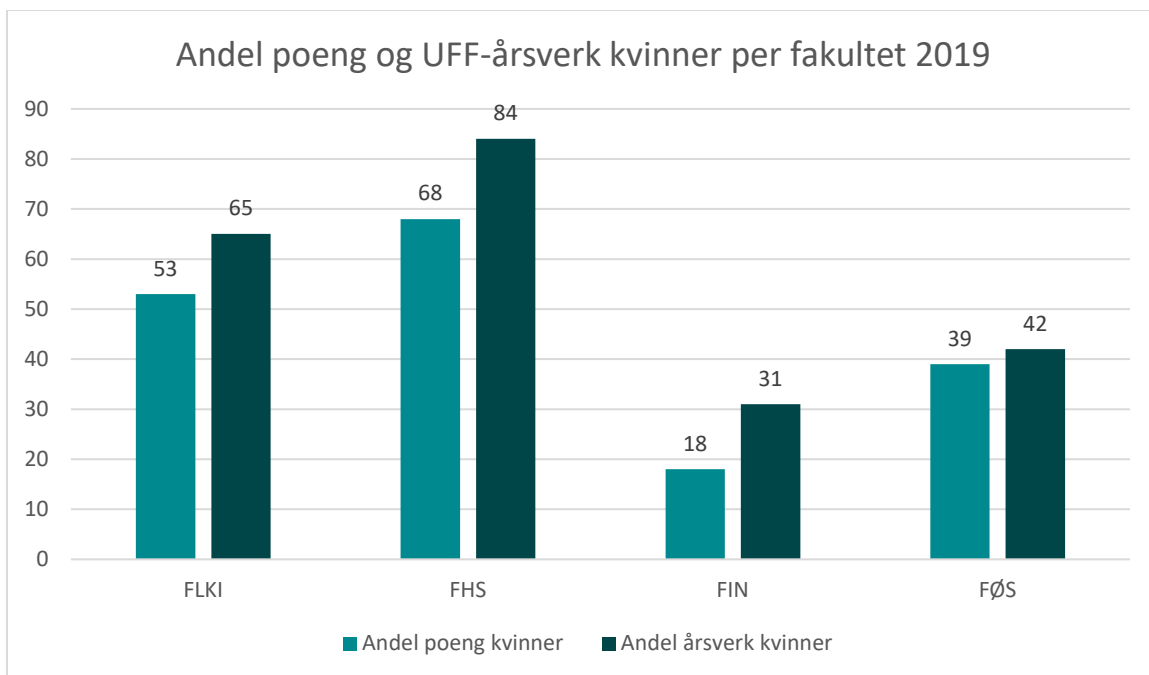
Vi ser at kjønnforskjellene har økt betraktelig på HVL de tre siste årene når vi ser på poengene isolert. I 2017 oppnådde kvinner 48% av poengene, i 2018 46%, og i 2019 43%. Dette er ikke justert for andel kvinner og menn blant de ansatte.

Figur 42 Poeng kvinner og menn per fakultet 2019. Kilde: DBH.

Når vi ser på fordelingen av poeng på de ulike fakultetene, dominerer kvinner svakt på FLKI og betydelig sterkere på FHS, mens menn dominerer sterkt på FIN og svakere på FØS.

Figur 43 viser andelen poeng tjent og andelen årsverk for kvinner på hvert fakultet i 2019.

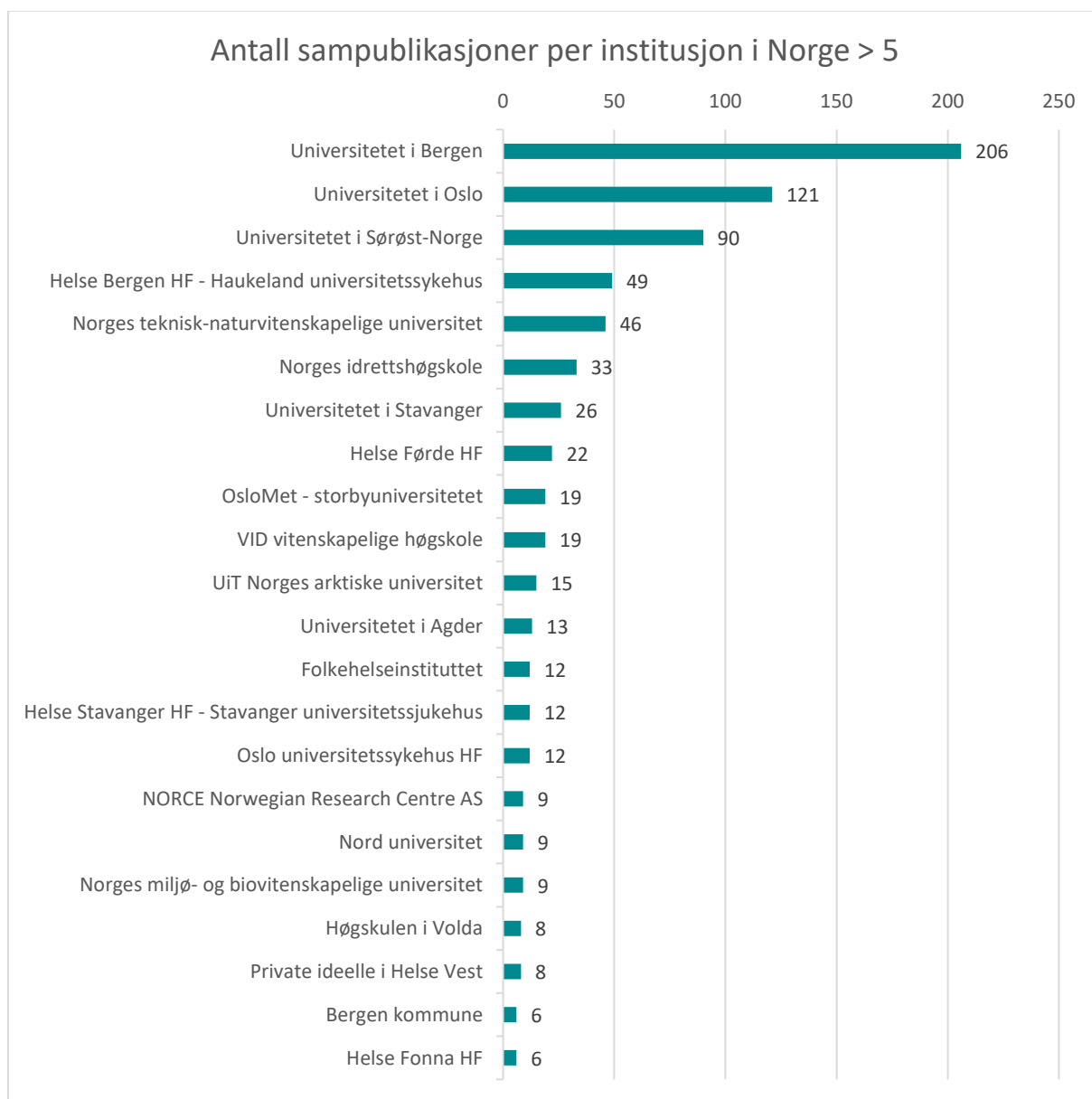
Figur 43 Andel av poeng og UFF-årsverk kvinner per fakultet 2019. Kilde: DBH.

Vi ser at kvinneandelen i årsverk er høyest på FHS, lavest på FIN. På alle fakulteter er andelen poeng tjent av kvinner lavere enn andelen kvinnelige UFF-årsverk. Den relative forskjellen er minst på FØS, hvor kvinner står for 42 % av årsverkene og 39 % av poengene. På de andre fakultetene skiller det henholdsvis 12 (FLKI), 16 (FHS) og 13 (FIN) prosentpoeng.

7 Sampublisering

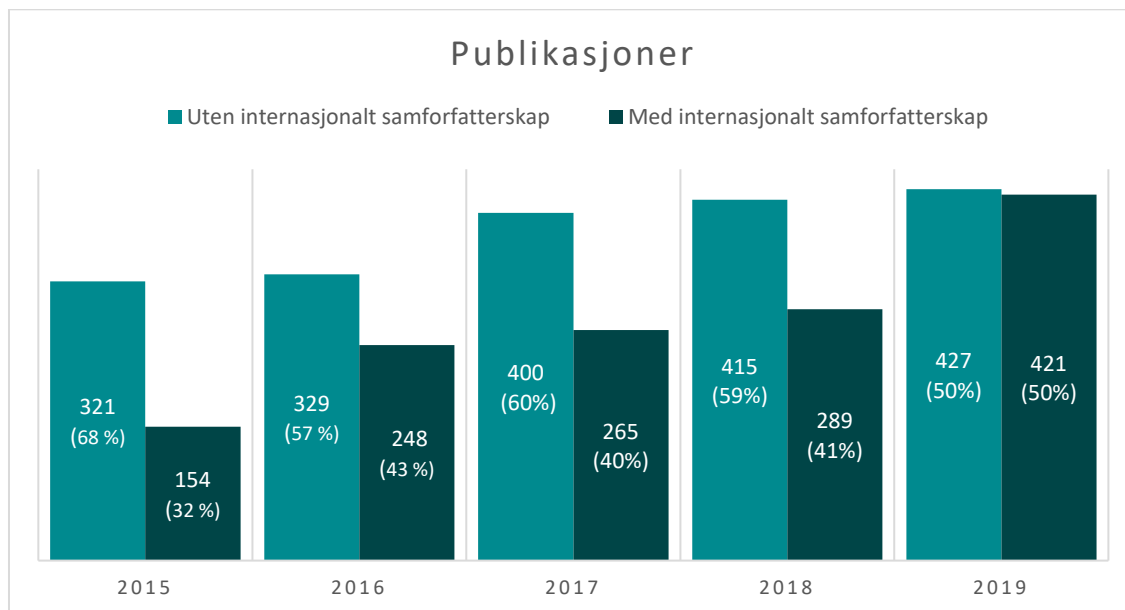
Sampublisering innebærer at minst én forfatter har registrert tilhørighet til en annen institusjon enn HVL på den aktuelle publikasjonen. Én forfatter kan gjerne være registrert med flere tilhørigheter. Til internasjonal sampublisering regnes alle publikasjoner hvor minst én forfatter har registrert tilhørighet til institusjoner i minst ett land utenfor Norge. I oversiktene nedenfor telles publikasjoner flere ganger, og det er høy grad av overlapping.

Figur 44 viser hvilke institusjoner i Norge vi hadde flest sampublikasjoner med. Universitetet i Bergen skiller seg klart ut med 206 registrerte sampublikasjoner, deretter Universitetet i Oslo med 121 sampublikasjoner.

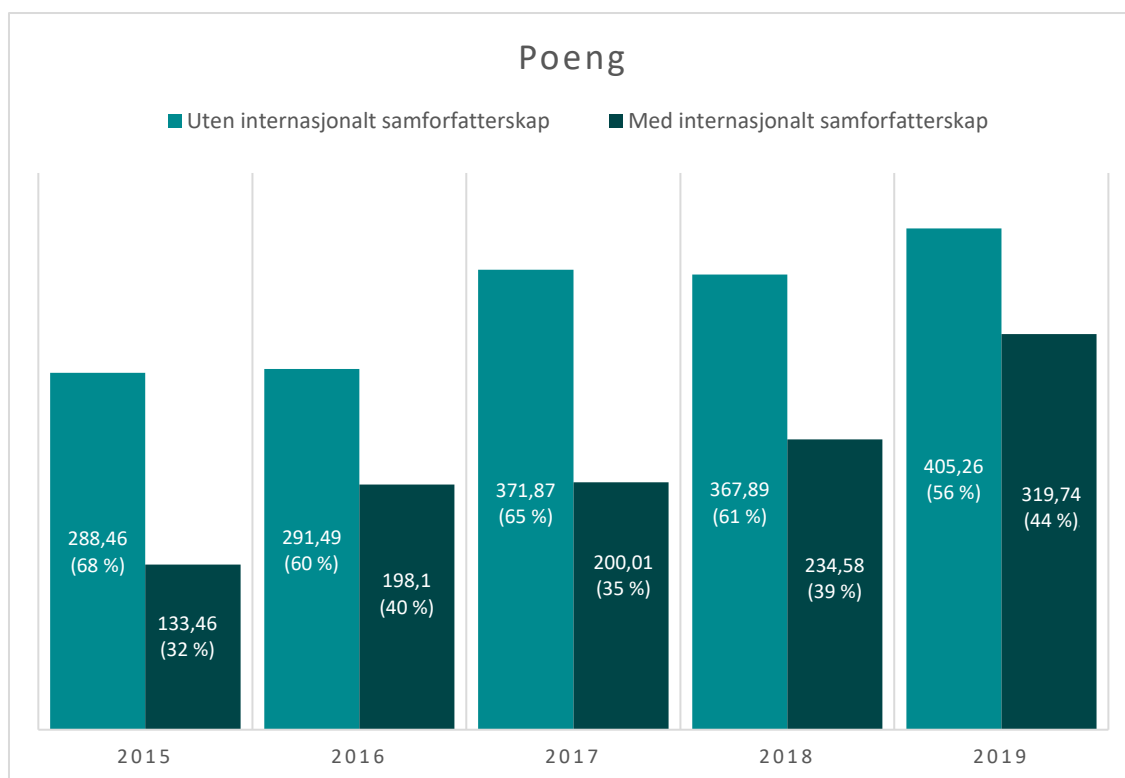

Figur 44 Antall sampublikasjoner per institusjon i Norge. Kilde: Cristin.

7.1 Internasjonalt samforfatterskap - Publikasjoner og poeng HVL

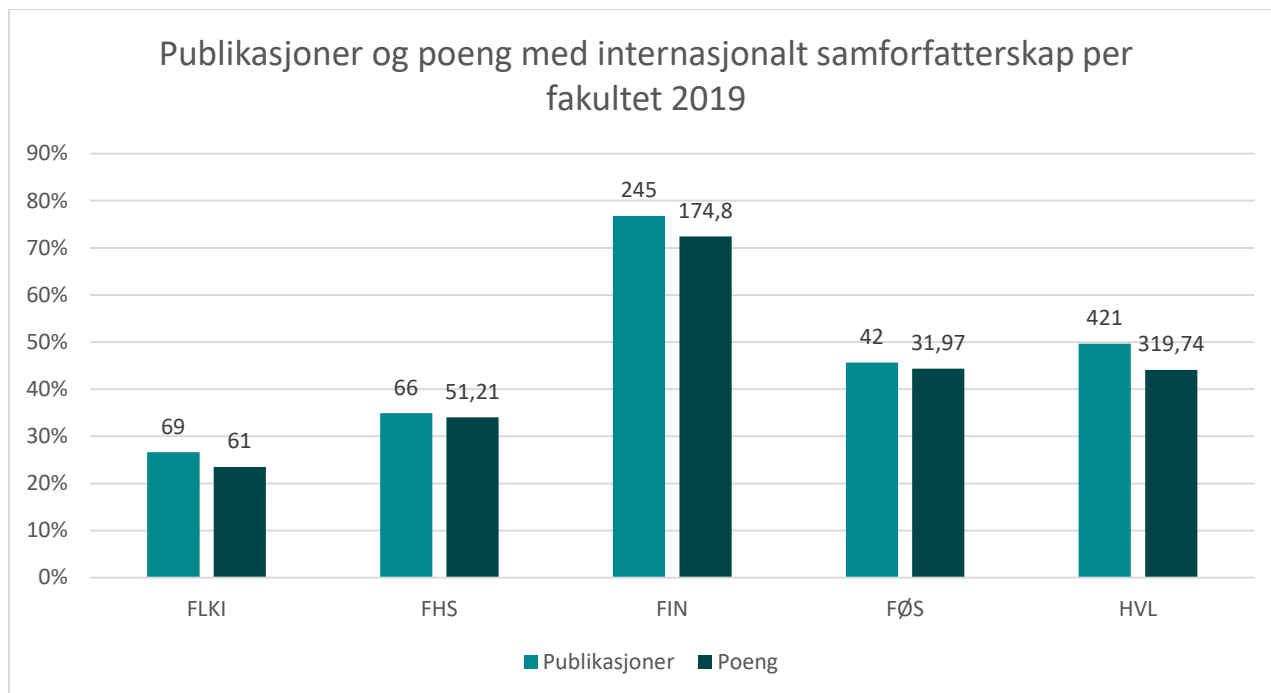
Figur 45 Publikasjoner med og uten internasjonalt samforfatterskap HVL 2015-2019. Kilde: Cristin.

Figur 46 Poeng med og uten internasjonalt samforfatterskap HVL 2015-2019. Kilde: Cristin.

Figur 45 og 46 viser at det har vært vekst i antall publikasjoner og poeng med internasjonalt forfatterskap hvert år 2015-2019. Andelen har variert, men har gått oppover siden 2017.

7.2 Internasjonalt samforfatterskap per fakultet

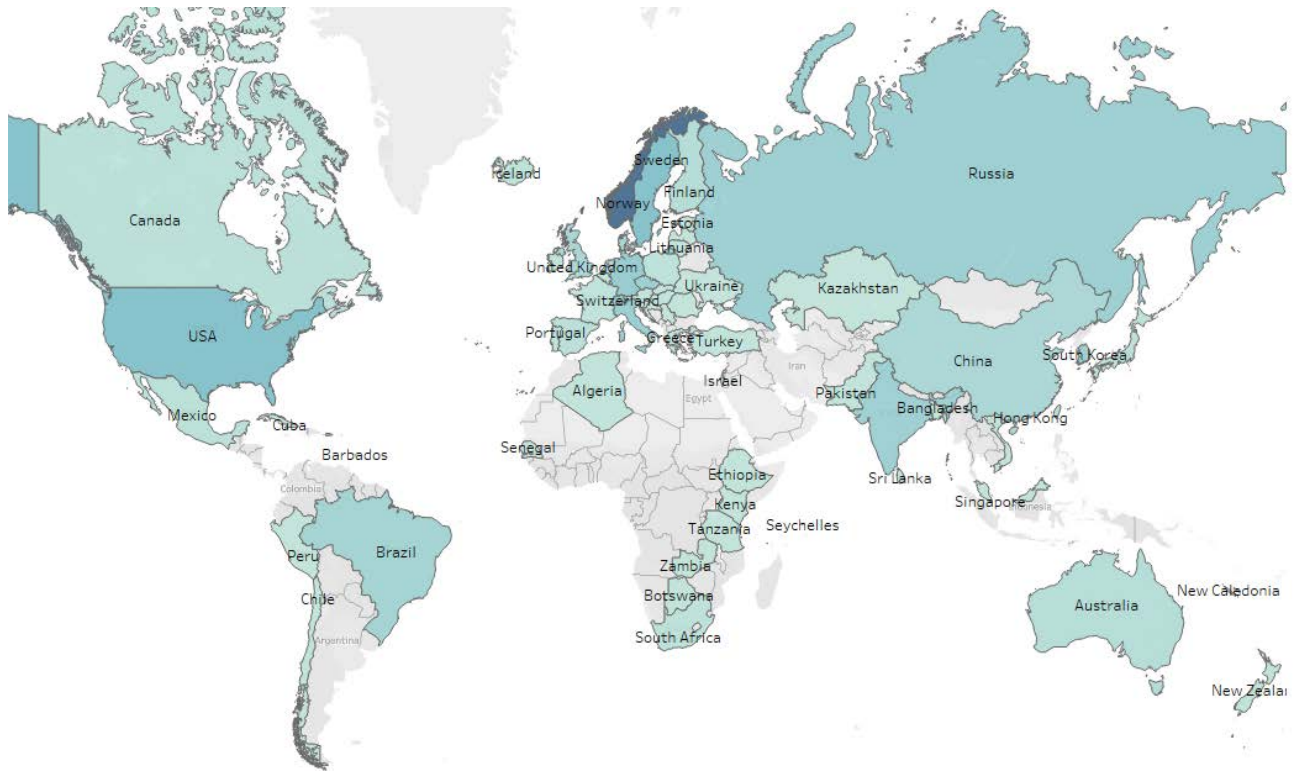

Figur 47 Publikasjoner og poeng med internasjonalt samforfatterskap. Kilde: Cristin.

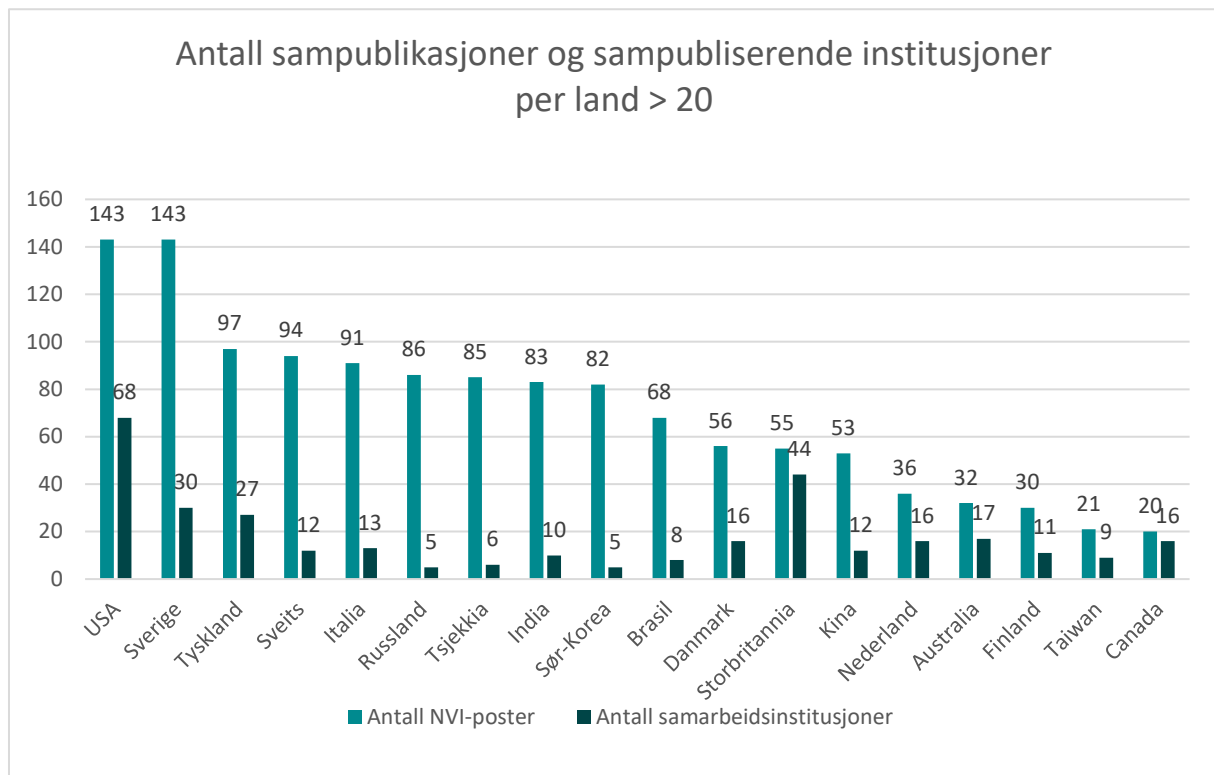
Figur 47 viser at FIN er det fakultetet som hadde høyest andel internasjonalt samforfatterskap i 2019 med godt over 70% av både publikasjoner og poeng. Antall publikasjoner og antall poeng er oppgitt på søylene. FØS var nest høyest med om lag 45%, FHS på tredje plass lå på rundt 35%, og FLKI på fjerde plass lå på rundt 25%. HVL samlet lå rundt 45 %.

Et av forskningsmiljøene ved Institutt for datateknologi, elektroteknologi og realfag deltar i et internasjonalt ALICE/CERN-samarbeid. De bidrar til publikasjoner med svært mange forfattere fra mange ulike land. I 2019 var det 77 slike poster. Disse publikasjonene påvirker visningene i svært stor grad og er derfor tatt ut i enkelte av diagrammene nedenfor.

7.3 Samarbeidsland

Figur 48 Landene HVLS forfattere har publisert sammen med forskere fra i 2019. Hentet fra Cristin.

Figur 49 Antall sampublikasjoner og sampubliserende institusjoner per land. Kilde: Cristin.

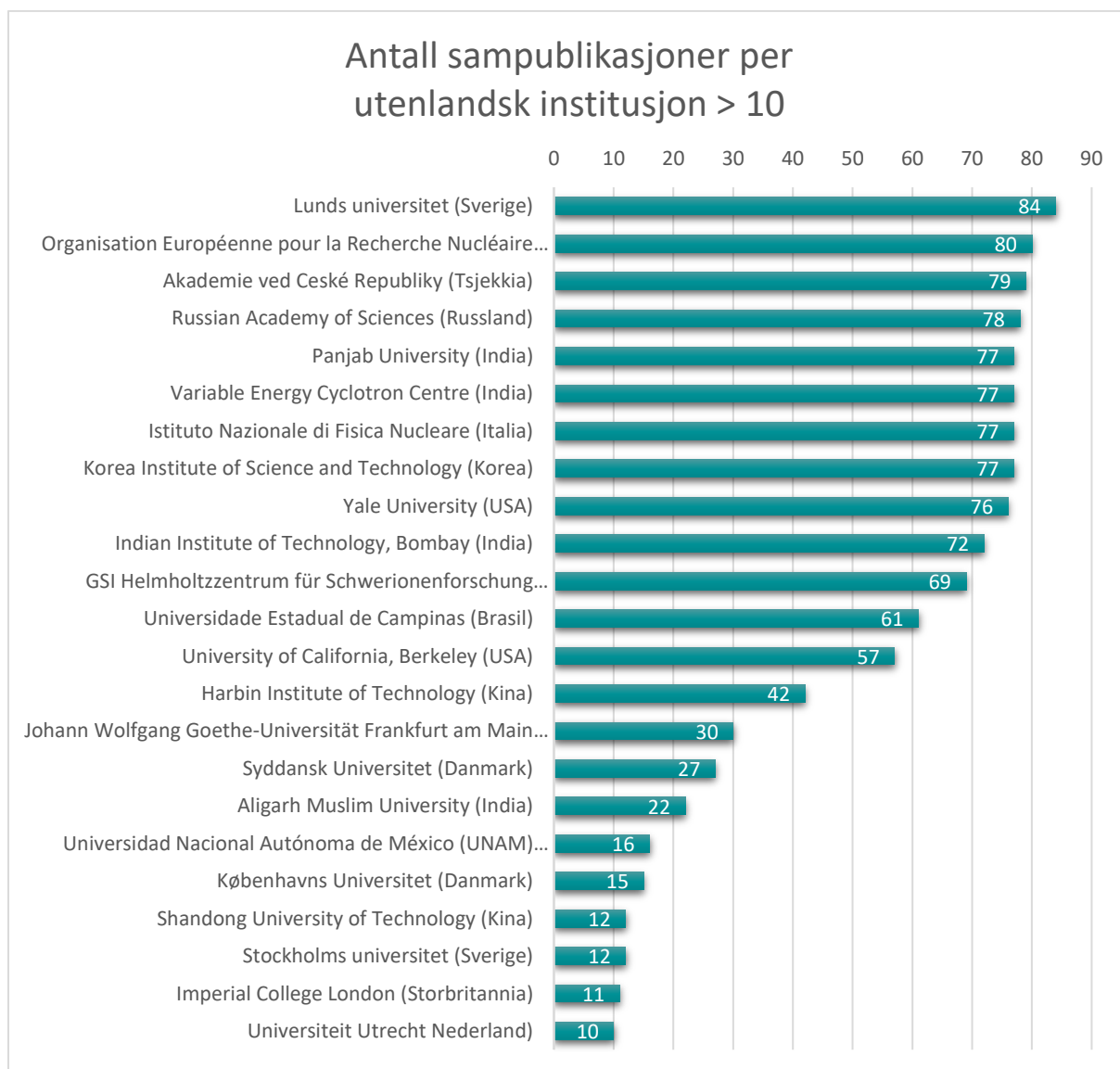
HVL hadde internasjonale sampublikasjoner med institusjoner i til sammen 65 land i 2019. Av disse var det 20 eller flere sampublikasjoner med 18 land, vist i figur 49. Med 7 land hadde vi mellom 10 og 19 sampublikasjoner, og med 24 land mellom 2 og 9. Med 16 land hadde vi en enkelt sampublikasjon.

Sverige og USA peker seg klart ut som de to landene med flest sampublikasjoner, hele 143 publikasjoner. Disse to landene lå også på topp i 2018. Med de sju landene Tyskland, Sveits, Italia, Russland, Tsjekkia, India og Sør-Korea var det mellom 82 og 97 sampublikasjoner. Situasjonen ligner mye på den i 2018, men Tsjekkia (85), Sør-Korea (82) og Brasil (68) har fortrent Kina, Storbritannia og Danmark fra topp 10-listen. Enkelte forskere deltar i forskergrupper med svært mange medforfattere. Hele 84 publikasjoner hadde 50 eller flere forfattere i 2019. Slike publikasjoner påvirker oversikten i figur 49 i stor grad. 77 av disse postene kommer fra ALICE/CERN-samarbeidet og er holdt utenom i avsnitt 7.5 nedenfor.

Alle verdensdeler er representert på samarbeidskartet (figur 48), men det er færrest sampublikasjoner med institusjoner i land i Afrika, Sør- og Mellom-Amerika.

7.4 Internasjonal sampublisering per institusjon

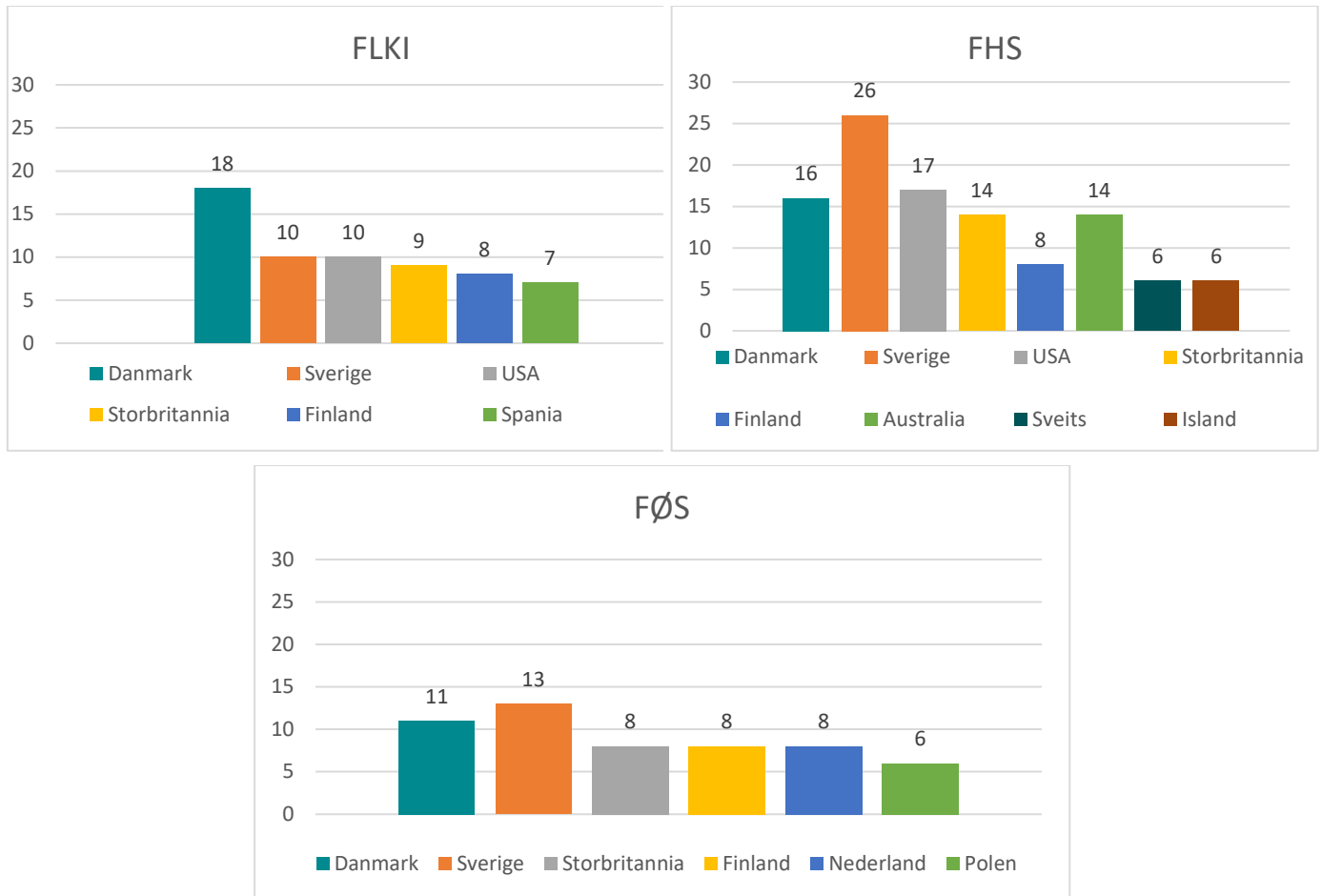
På en del sampublikasjoner er medforfattere registrert kun med land, ikke med institusjonstilhørighet. Disse publikasjonene er ikke med i oversiktene som viser sampublikasjoner fordelt på samarbeidende institusjoner.

Figur 50 Antall sampublikasjoner per utenlandsk institusjon (10 eller flere). Kilde: Cristin.

I figur 50 er de 77 publikasjonene fra ALICE/CERN-samarbeidet inkludert. Oversikten ville være svært annerledes uten disse publikasjonene. I avsnitt 7.5 nedenfor ser vi på internasjonalt samarbeid for det enkelte fakultet, og der er disse publikasjonene holdt utenfor.

7.5 Samarbeidsland og samarbeidende institusjoner fordelt på fakultet

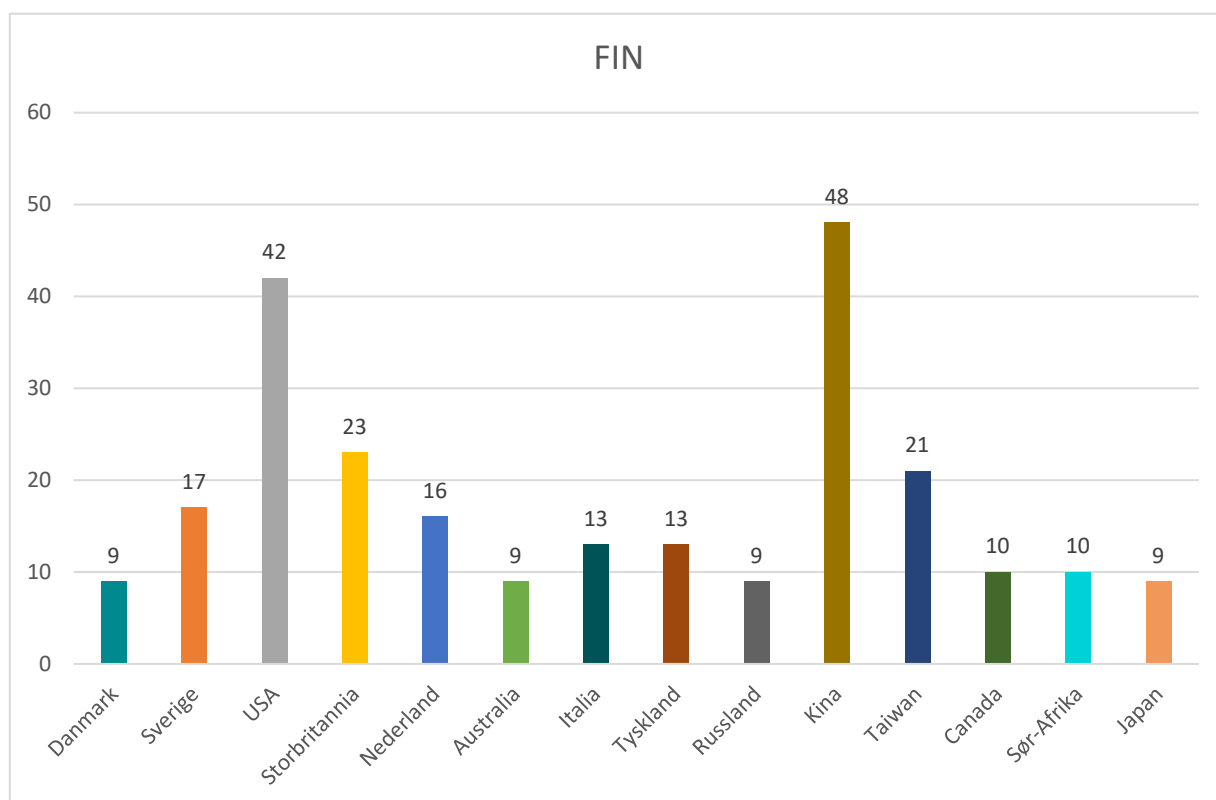

Figur 51 Land med flest sampublikasjoner per fakultet. Kilde: Cristin.

Figur 51 gir en oversikt over antall sampublikasjoner per land med minst 6 sampublikasjoner for FLKI, FHS og FØS. Vi ser at mange av de samme landene går igjen.

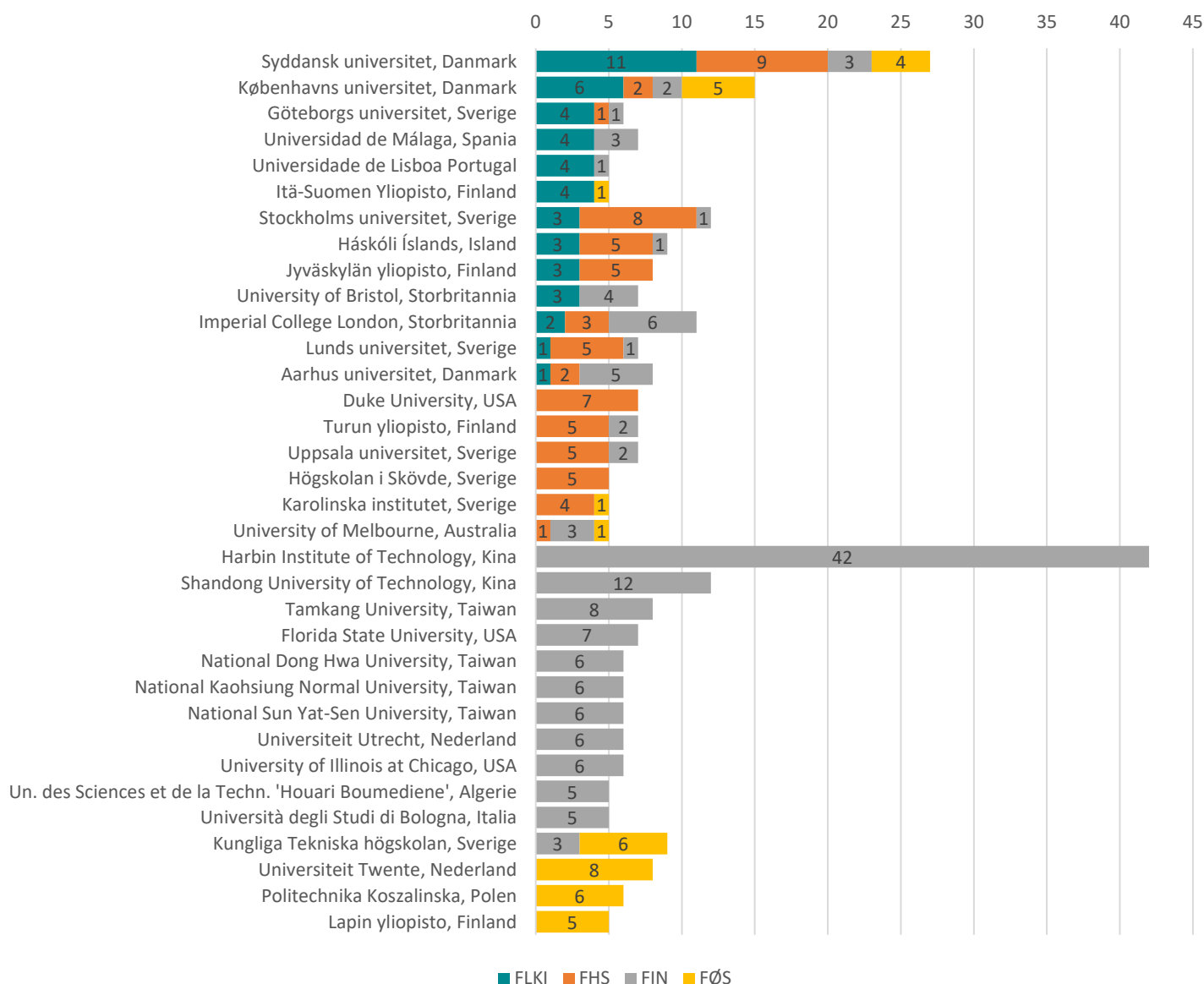
FIN har et aktivt publiserings samarbeid med mange flere land. Dette kommer fram i figur 52 nedenfor. Her er de 77 publikasjonene fra ALICE/CERN-samarbeidet holdt utenfor. Sammenlignet med figur 49 har særlig landene Tyskland, Sveits, Italia, Russland, Tsjekkia, India, Sør-Korea og Brasil langt færre publikasjoner, mens Kina og Taiwan blir mer synlige som samarbeidsland. Kina og Taiwan er det kun FIN som har samarbeidet med.

De nordiske landene peker seg ut som land som alle fakultet har et samarbeid med, sammen med Storbritannia.

Figur 52 Land med flest sampublikasjoner - FIN. Kilde: Cristin.

Sampublikasjoner per institusjon fordelt på fakultet (uten publikasjonene fra ALICE/CERN-samarbeidet)

Figur 53 Sampublikasjoner per institusjon fordelt på fakultet. Kilde: Cristin.

Figur 53 gir et bilde av hvilke (utenlandske) institusjoner de ulike fakultetene har flest sampublikasjoner med. Institusjoner der fakultetene samla har minst 5 sampublikasjoner, er tatt med. Hadde vi satt denne grensen til 4 i stedet, ville særlig FLKI vært representert med flere institusjoner. Publikasjonene fra ALICE/CERN-samarbeidet er også her holdt utenfor. Harbin Institute of Technology i Kina skiller seg markant ut med hele 42 sampublikasjoner, alle ved FIN. Syddansk universitet er nummer 2 med 27 sampublikasjoner. Det er kun Syddansk universitet og Københavns universitet som har sampublikasjoner fra alle fakultetene.

8 Åpen tilgang

Det finnes ulike måter å publisere for å gi åpen tilgang. Det som definerer de ulike formene for åpen tilgang er dels hvor artikler, kapitler og bøker blir publisert, og dels hvordan det finansieres.

Gull åpen tilgang i streng forstand er publisering i rene, åpne kanaler, der alt er åpent for alle å lese.

Hybrid publisering er en samlebetegnelse for løsninger der det betales for å gjøre enkeltartikler åpne i ellers lukkede kanaler / abonnementsbaserte tidsskrifter. Publisert og les-avtalene norske UH-institusjoner i det senere har inngått med flere store utgivere (Cambridge University Press, Elsevier, Sage, Springer, Taylor & Francis, Wiley) tilrettelegger for hybrid publisering.

Grønn åpen tilgang kalles også egenarkivering. Det innebærer at en versjon av artikler som i utgangspunktet er publisert i abonnementsbaserte tidsskrifter blir arkivert og tilgjengeliggjort i (institusjonelle) vitenarkiver. Det varierer hvilken versjon tidsskriftene tillater at man tilgjengeliggjør (som oftest ikke den endelige/publiserte versjonen), og når (ofte 6 eller 12 måneder etter publisering).

Vi har to ulike statistikker over åpen tilgang; en i Cristin og en i Tilstandsrapport for høyere utdanning. Begge har mangler, og det er ikke fullstendig samsvar mellom de to.

Cristins statistikk har med alle publikasjonstyper, men registrerer bare åpen tilgang-status på tidsskriftartikler. Alle bøker og bidrag til slike havner dermed i kategorien «ikke relevant», selv når de er publisert åpent. Cristin skiller ikke mellom gull og hybrid åpen tilgang, og innenfor grønn åpen tilgang skiller de ikke mellom det som bare er deponert og det som faktisk er tilgjengeliggjort.

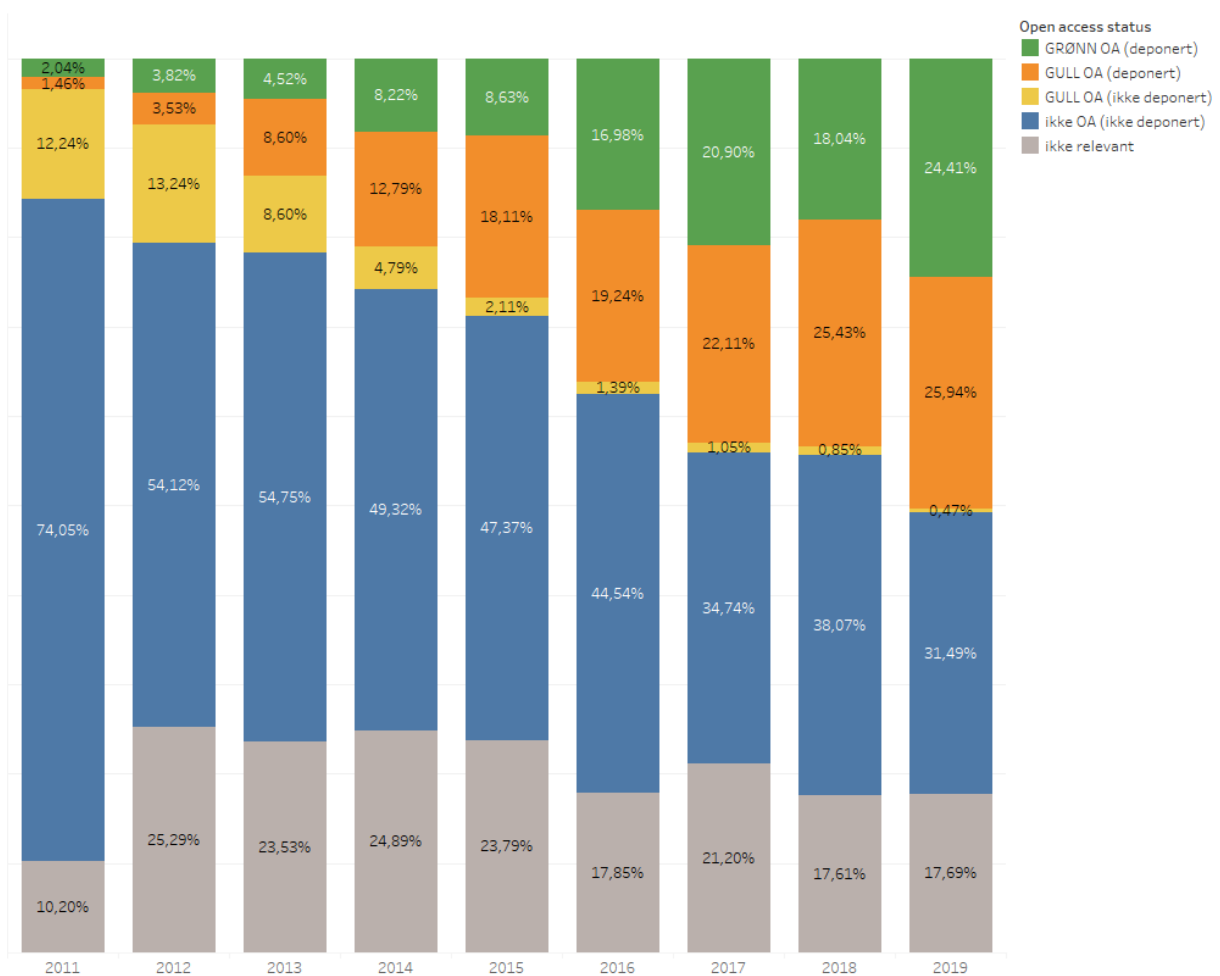
Status Open Access - prosentfordeling

Det vises prosentandel av spesifisert mengde av publikasjoner per år.

Rapportstatus "J" gir antall rapporterte NVI-publikasjoner. Andre valg viser NVI-kandidater.

Open Access status måles for vitenskapelige artikler (ISSN). "Ikke relevante poster" i denne sammenhengen er monografier og antologikapitler.

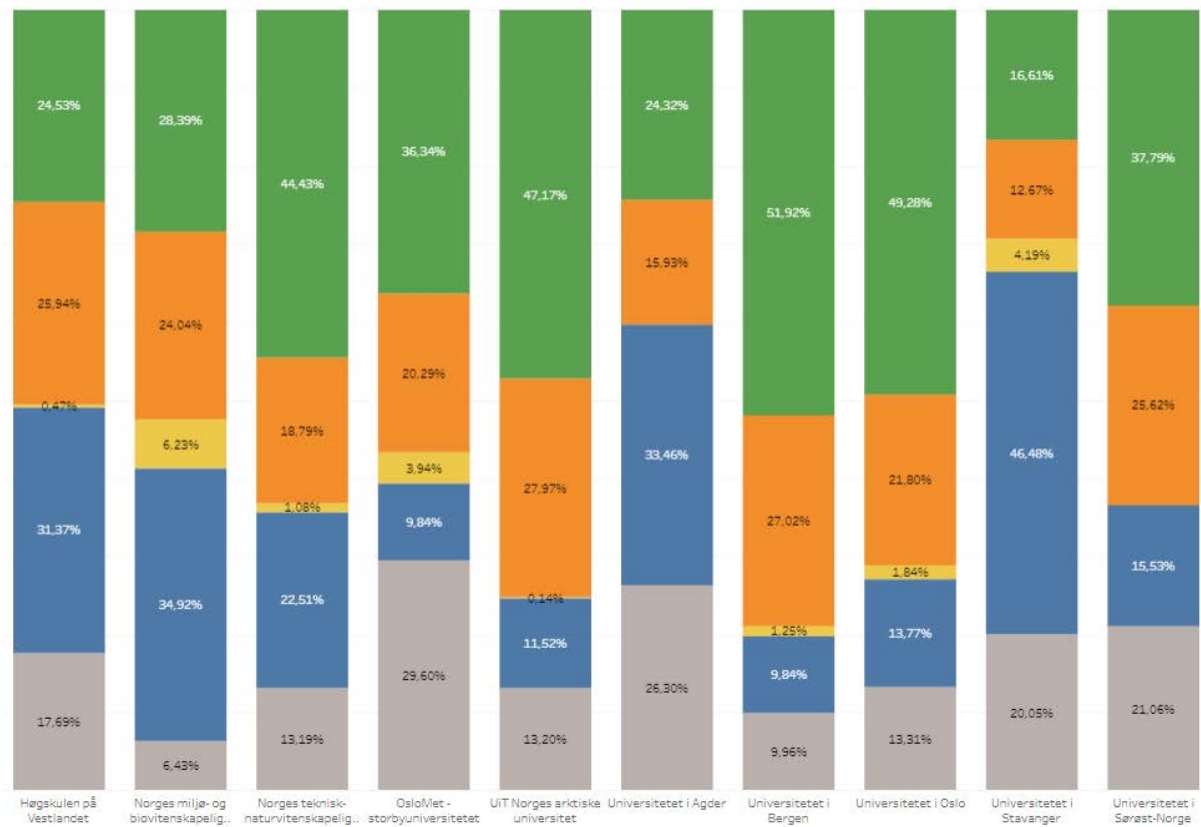
Med "deponert" menes poster som er lastet opp til arkiv via Cristin av minst en av de deltakende institusjoner på posten.

Figur 54 Andel publikasjoner med åpen tilgang HVL 2011-2019. Hentet fra Cristin.

Figuren viser en positiv utvikling for HVL gjennom perioden. Den samlede andelen publikasjoner som er åpent tilgjengelig øker, samtidig som det fortsatt ligger et betydelig potensial i den blå kategorien «ikke OA (ikke deponert)». Flere artikler herfra bør komme over i kategorien grønn OA (åpen tilgang).

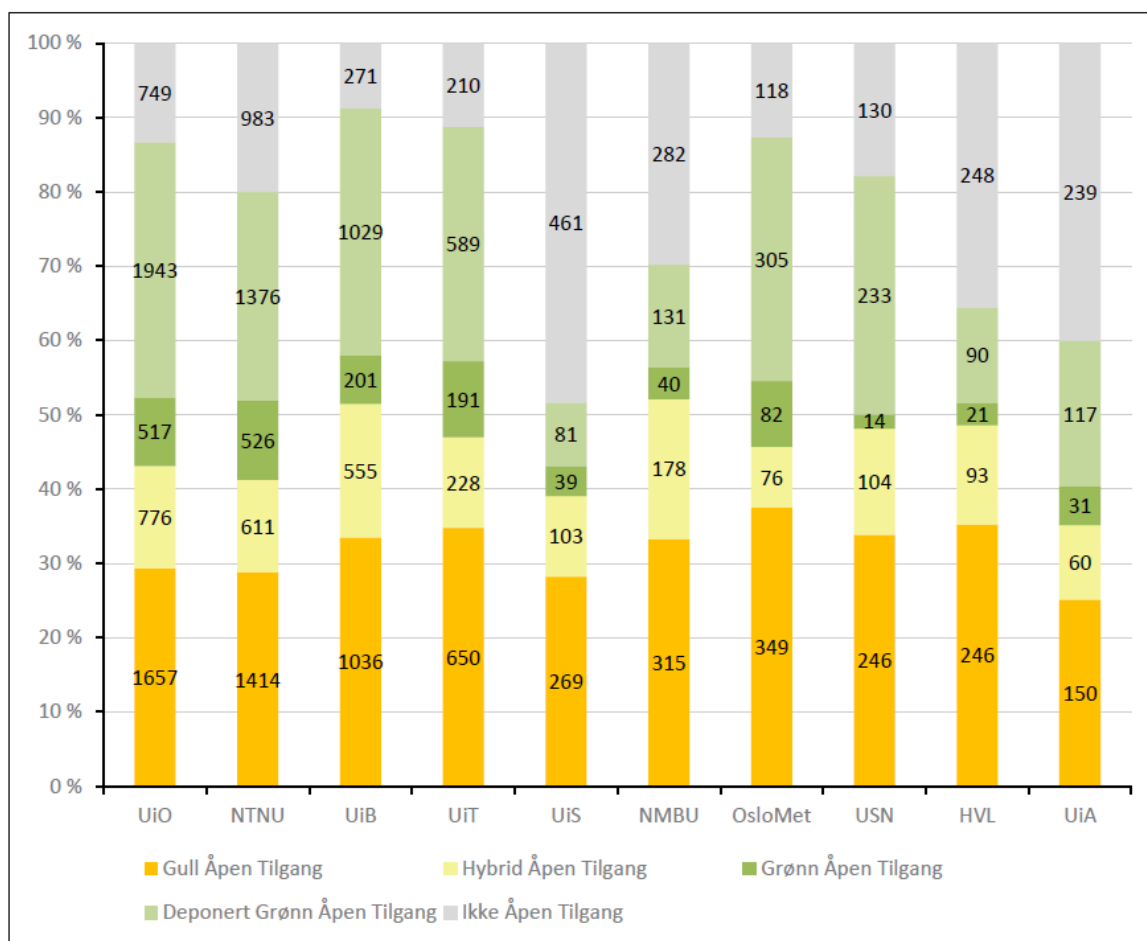
Sammenligner vi oss med andre institusjoner, ser vi at blant de ti største institusjonene i sektoren har nå bare UiS og UiA (marginalt) lavere andel grønn åpen tilgang enn oss, mens når det gjelder gull åpen tilgang (som i denne statistikken også innbefatter hybrid) er vi på fjerdeplass bak NMBU, UiB og UiT.

Figur 55 Prosentfordeling åpen tilgang 10 største institusjoner 2019. Kilde: Cristin.

Et lignende, men noe mer nyansert bilde får vi fra DIKUs [Tilstandsrapport for høyere utdanning 2020](#). Den har bare med vitenskapelige artikler, og skiller mellom gull og hybrid, samt mellom grønn og grønn deponert. Der er vi også, som i fjor, på fjerdeplass av de ti største institusjonene når vi ser på andelen publikasjoner som er åpne via enten gull eller hybrid publisering. De fleste institusjonene har hatt betydelig økning i hybrid publisering, mye takket være de nye publiser og les- avtalene.

Figur 3.8 Åpen tilgang i UH-sektoren 2019. De ti største institusjonene i sektoren. Andel

Tallgrunnlaget er hentet fra Cristin og data er kryssjekket mot datakilder som DOAJ, Scopus, Unpaywall mfl. Avvik kan forekomme. Se fotnote til figur 3.7 for mer informasjon.

Kilde: UNIT

Figur 56 Åpen tilgang i UH-sektoren 2019. Hentet fra DIKU.

Noen institusjoner har en svært høy andel grønn/grønn deponert åpen tilgang. UiB, UiT og USN har hatt en betydelig økning sammenlignet med i fjor, mens UiO, NTNU og OsloMet allerede lå høyt. Dette er institusjoner som har eller har hatt en strengere institusjonell policy enn vi har.

At disse institusjonene har lyktes med å få mange artikler inn i arkivene, betyr imidlertid ikke at alle kan eller vil bli gjort åpent tilgjengelige. Det fremgår ikke av statistikken hva slags begrensninger som ligger på de deponerte artiklene fra utgiverens side (sperrefrist, versjonskontroll), eller om det faktisk er lovlige versjoner som er lastet opp.

Inkludert i den grønne kategorien er også artikler som er gjort tilgjengelig i andre arkiv enn ved egen institusjon. DIKU skriver: «Beregninger tyder på at institusjonene kan få betydelig drahjelp fra

medforfattere ved norske og utenlandske institusjoner og er derfor ikke et godt mål på institusjonenes egeninnsats».³

Det kan også hende det finnes artikler som er åpent tilgjengelige, men som av ulike grunner ikke blir fanget opp i statistikken, for eksempel på grunn av tekniske feil, manglende DOI og lignende.

Status HVL 2019	Antall	Andel
Ikke åpen tilgang	248	36%
Deponert grønn åpen tilgang	90	13%
Grønn åpen tilgang	21	3%
Hybrid åpen tilgang	93	13%
Gull åpen tilgang	246	35%
Åpen tilgang totalt	450	64%

Tabell 7 Status åpen tilgang HVL 2019. Kilde: DIKU.

Tabellen viser detaljer for tilgangstatus for HVLS artikler publisert i 2019, som det fremgår av Tilstandsrapporten. Andelen grønn vil øke på bekostning av kategorien deponert grønn, som i sin tur også kan øke hvis flere forfattere laster opp fulltekstversjoner av artiklene sine i Cristin.

³ <https://diku.no/rapporter/diku-rapportserie-03-2020-tilstandsrapport-for-hoeyere-utdanning-2020>, side 59